

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFOLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
1943 JÚLIUS 1-TŐL:
EGY ÉVRE: 30.— P — FÉLÉVRE: 15.— P — NEGYEDÉVRE: 7.50 P
Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban előfizetők részére egy szöveges közlésé 10 fillér, vastag betűvel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szög) egy pengő. A hirdetési díjak előre fizetendők.

FŐSZERKESZTŐ:
DR. KARÁCSON JENŐ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. TELEFON: 118-489
Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma: 11.450

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
Aki a lapot az előfizetés lejártá előtti 8 nappal írásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottan tekintetik, mint az előző megrendelése szövege.
Nagyhirdetések ára: egy hatodasábos (35 milliméter széles) milliméteres egy szöveges beiktatása 20 fillér. Szövegeoldalon (75 milliméter széles) 60 fillér. A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget.

BETÖLTENDŐ ALLÁSON

Azonnali belépésre keresek ötlen, fiatal molnársegédet, fizetés 100 pengő, ellátás, lakás, víz, Cságyó István, Sárszentmihály, 11340

Kalapácsos darálóhoz keresek ipar-egyéjű molnár azonnali belépésre. Levelezés vagy személyes megbeszélés. Stumpf Ignác, Mór, Fejér megye. Cementárnyár, 11233

Perfekt tudású, józanleltű, szorgalmas gépész keresünk 100 HP fatüzelésű szivógázmotorhoz. Autószere- léshez értő előnyben. Részle- tes ajánlatot fizetési igénnyel „Város 11335” jellegre a ki- adóhivatalba. 11335

Azonnali belépésre ügyes, liszt visszacsúszá- sában jártas molnár keres- sek. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével kér Papp-mal- om, Letenye. 11334

Fatal molnársegédet keresek azonnali belépés- re, fizetés megbeszélés szerint. Nagy József, Egerág, Baranya megye. 11330

Keresek azonnali belépés- re visszacsúszás malom fiatal molnársegé- det. Utiköltséget 3 hónap után megtérítem. Szarka István molnár, Sárszentmihály, Vám- malom. 11156

Két jó molnársegédet keres- sünk állandó munkára. Múmalom és Kereskedelmi Rt., Harta címre. 11315

Azonnali belépésre keresek ügyes molnársegé- det. Jelentkezést személyesen vagy írásban a fizetési igény megjelölésével. Hengermalom, Alistál, Komárom megye. 11255

Szakképzett gépészt keresek Heinrich Láng-féle 85 HP fél- stabil gőzgéppel kezelésére. Ajánlatot az eddigi munkahely- nek és igény megjelöléssel Breiner téglagyár, Gyékényes 2. címre kérek. 11282

Ügyes molnársegédet keres azonnali belépésre Tóth József gőzmalom, Bocskár- lapúti, Nógrád megye. 11323

Keresek azonnali belépésre molnársegédet vármórló malomba. 150 pengő havi fizetés és teljes ellátás. Cságyó Pál, Nemestördemic, Zala megye. 11276

Főgépészt keresünk azon- nalra vagy leg- később szeptember 1-re 240 HP stabil gőzgéppel. Csak elsőrendű szakemberek aján- latát kérem fizetési igényük megjelölésével. Aramtelep keze- lői vizsgával rendelkezők előnyben. Feltétlenül jözen el és kellő intelligencia meg- kivánatlak, csak állandó ál- lásra pályázó urak ajánlatát „Hadüzem 1124” jellegre a lap kiadóhivatalába kérem. 11244

Azonnali belépésre keresek ötlen molnár- segédt visszacsúszás malomban jártas, állandó munkára. Fi- zetés megbeszélés szerint. Ve- lancsics János, Lukácsbánya. 11247

Idősebb ötlen molnár- segédt felvesszünk 2-járatú vízmalomba fix fi- zetéssel vagy jutalékos alapon. Kistápi bérgazdaság, Vajta, Fejér megye. 11246

Keresek azonnali belépés- re fiatal molnár, aki a famunkához is ért. Próbá- dót megkivánok. Bauernfeind malom, Harsány. 11216

Molnársegédt fiatal öt- len keres- sünk azonnali belépésre. Vám- malom, Mikópuszta. Vas megye. 11273

Állandó munkára keresek ötlen molnár- segédt azonnala vagy augusztus 15-re. Fizetés megbeszélés szerint. Pozsgóvics József molnár, Iharos, Somogy megye. 11345

120 HP barnaszéngázmoto- runkhoz gépészt ke- resünk. Csak olyan urak pá- lyázatát kérjük, akik vasesz- tergályos és egyéb műhelyga- korlattal rendelkeznek. Részle- tes ajánlatokat eddigi műkö- dés megjelölésével, Múmalom, és Kereskedelmi Rt., Harta címre kérjük. 11316

Keresek azonnala három- járatú turbiná és fa- tüzelésű motoros malomban egy szorgalmas molnár álla- ndó munkára, motorhoz értő előnyben, fizetés érdem sze- rint. Huszáróvits-malom, Bics- ke. 11307

Keresünk azonnala nos molnársegédt. Csak vidékiek jelentkezzenek. Dómotor Hengermalom, Ocsa. 11317

Azonnalra keresünk ügyes molnár, fizetés megbeszélés szerint. Első Vo- kányi Hengermalom, Vokány. 11293

Keresek azonnali belépésre esetleg augusztus 15-re fiatal, erélyes, munká- szerető, nos molnársegédt, fi- zetés egyelőre 100 pengő és lakás. Felgadtottnak három hónap után utiköltséget meg- térítem. Nagy József, Korond, Borviz-utca (Székelyudvarhely megye). 11299

Keresek egy molnársegédt és egy maomai- kást állandóra. Fizetés óráber vagy havi fizetés. Pályázók fizetési igényüket küldjék el, lenet nos is. Pócs Mihály, Ki- rályszentistván, Veszprém me- gye. 11295

Napi 300 mázsa vegyesőrle- sű 19-rendszerű malom fél- molnár keres azonnali belépés- re. Személyes jelentkezés előnyben, beváltás esetén uti- kötséget megtérítem. Ugyan- oda elsőrendű m. gépész 140 HP Láng-féle új félstabil gép kezeléséhez kerestek. Neuge- bauer Antal, Szolnok, Tomori- utca 19. 11285

Molnársegédeket meg- ható jó munkáerőket jó bizo- nyítványokkal állandó munká- ra keres rendes fizetéssel Ist- ván Múmalom és Ipari Rt., Nagyszalonca. 11335

Állandó alkalmazásra ke- resek azonnala fiatal molnársegédt. Hengermalom, Ajak. 11350

Nőtlen molnársegédt föl- veszek azonnala vagy 15-re, fizetés 130 P és teljes ellátás, a munka állá- ndó. Kapossy Ferenc 168 molnár, Felsőmocsolád. 11318

Molnársegédeket keresünk, akik a visszaön- téses malomban jártasak és autonóm módon roszmalomban már dolgoztak. Fizetés órá- ber és megállapított százalék. Bogmár Lajos múmalom, Izsák. 11361

Megbízható, munkásze- szerető al- kalmazottakat keresek kémá- sáláshoz és darálás-koptató- sához. Kamasz-malom, Békés- szentandrás. 11359

Azonnali belépésre ke- resek ötlen-mol- mi könyvelőt vámmalomban. Feltétlenül olyanok ajánlatát kérem, akik a malmi dolgo- kat pontosan el tudják vé- gezni. Szokolay Gyula ma- lombérlő, Kecel. Pest m. 11363

Két józan előéletű keze- lőt molnár állást keresek, akik mindentel jártasak, belépésre felvesszünk. Igényüket leve- len azonnali közöljék. Alb-rti Testvérek Hengermalom, ha- diüzem, Hercegszántó. 11362

ÁLLÁST KERESŐK

33 éves önállóan dolgozni tudó molnár állást keres, augusztus 15-re. Szógi János, Nyírmada, Fényesma- lom. 11331

41 éves kiscsaládú, nos mol- nár kezelői vagy jobb segédt állást keres, kis- és nagymalmi gyakorlattal, szí- ves meghívást kér fizetés- megjelöléssel Sántha József, Erd, Ófalu. 11321

Kezelőmolnári vagy má- szai állást keres bármikori belépésre idősebb, nos, szakképzett mol- nár, értlem a kereskedelmi vám és vámszerelő. Egy hely- ben közel háromvizesdes ga- korlattal, legutóbb 16 járatú malom kezelőmolnárja voltam. Szíves meghívást kér üzem- és fizetés megjelöléssel Kiss Gyula, Dombbrád. 11314

Kezelői vagy jobb segédt állást keres azonnali belépés- re, roz- és búzaőrlelésben jártas molnár. Papp Sándor, Új- kecske, Körösi-út 97. 11319

Nőtlen középkorú kezelő fél- molnár állást keres azonnala. Szíves meghívást kér Tóbiás Lajos főmolnár, Csece. 11318

Idősebb józan, minden te- kintetben képzett főmolnár, aki eddig 3-4 va- gónos malmokban volt főmol- nárja, úgy búza-, mint roz- sőrlelésben jártas, önálló szerelő, hibásan működő malom rend- bére, bármikori belépésre ál- landó főmolnári vagy kezelői állást keres, távolabba is el- megy. Radvány Sándor, Solt. 9986

Gépész 42 éves, tanult la- katos malmi, gaz- dasági, jéggyári, szeszgyári, villany- és teglgyári gyakor- lattal az összes rendszereknél, állást keres. Szabó Imre gé- pész, Zákány, Gözfélagyár. 11312

Vezetői állást keres 40 éves, nos molnár, a mal- mászat minden ágában nagy gyakorlattal, úgy az őrlést, valamint árpa, borsó és kö- lesbántóást szakemberként végzi, a gépek jókarbantartásáért ga- rantálja, nemcsak munkát tud vezetni, hanem a malommal kapcsolatos mindenféle hibá- kat meg is tudja csinálni. — Szíves meghívást kér Tolnai István molnár, Deh- ren, Tarr-utca 6. 11311

29 éves egyszakos, szak- képzett molnár- segédt állást keres üzem- és fi- zetés megjelöléssel. Szíves me- ghívást kér Gyuresik Jenő mol- nársegédt, Baracs, Fehér me- gye. 11324

Főmolnár középmalmi ál- lást keres azon- nalra, mindenben perfect, szá- zaleköt, minőséget garantál, jó kezelői állást elfogad. — Lenhardt József főmolnár, Abony, Radák-utca 81. 11320

Tanfolyamot végzett 29 éves ötlen mestervizsgázott molnár jobb segédt állást keres azonnali belépésre állandó munkára 1-4 vagonos malomba. Meg- hívást fizetés megjelöléssel kér Juhász István, Szabadka, Ra- donovác 163. 11215

Állást keres 41 éves, orosz főmolnár, mestervizsgázott, őrleőkkel együtt tud, jelenleg 2½ va- gónos vámsere és kereske- delmi malom főmolnárja, mi- előbbi belépésre. Próbaidót el- fogad. Szíves meghívást kér Fogarasi Ferenc, Balatonkiliti. 11300

34 éves molnár kezelői állást keres fizetés- és üzem- megjelöléssel. Sántha Pál, Sá- toraljajhely, Andrassy-út 10. 11351

Önállóan dolgozni tudó, kis- családú, megbí- zható molnár állást keres azon- nalra. H. L. Vá, Burgundia 384. Fejér megye. 11280

Azonnali belépésre vezetői, kezelőmolnári ál- lást keres, nos, mestervizsá- zott, elismert szakember, több évi főmolnári bizonyítvánnyal, szerelést, famunkát is értlem, németül perfect beszélke. ko- moly üzemek szíves meghívá- sát kérem. — Bereszy Ferenc, Pécs, Csillag-utca 28. 11325

35 éves gépész és géplaka- tos állást keres, szíves meghívást kérek, fi- zetés megjelöléssel, jelen állásom- ban tíz év óta működök. Kö- szegi Ferenc gépész, Vajszló, Első Vajszló Gőzmalom, Ba- ranya. 11322

Állást keres bármilyen ma- lomban kaucióképes, középkorú molnár, elvállalja bármilyen malom kezelési, vagy vezetését. Elsőrendű szak- ember és munkaerő. — Szabó György, Ostfayasszonyfa. 11147

Kezelőmolnári vagy má- szai állást keres augusztus 1-re, eset- leg előbbi belépésre komoly, szakképzett molnár, 40 éves, nos, családos, kis- és nagy- malmi gyakorlattal, elismert jól szakember. Meghívást kér üzem- és fizetés megjelöléssel. Távolsg nem határoz, próbá- idót elfogadok, csakis állandó állást válllok. Gyugyela János kezelőmolnár, Boldog, Pest me- gye. 10870

Állást keres 32 éves, nos, mestervizsgázott, fel- tétlen szakember azonnala. — Szíves meghívást kér üzem- és fizetés megjelöléssel Nagy Antal, Budapest, XIV., Hos- vai-utca 11/a. 11343

Elsőrangú önálló főmol- nár magusab- b malmzárti képzettséggel köz- zép- és nagymalmi évtizedes üzemvezető főmolnári műkö- déssel azonnala állandó ál- lást keres „Magashozam 11259” jellegre. 11259

Főmolnári kezelői állást keres 43 éves, mes- tervizsgázott molnár, jelenleg 6 éve kétvagonos malom ve- zetője, állandó állás elnyeré- sere pályázik. Szíves me- gke- resést kér Pataki András, Gyula, Selyem-utca 1. 11326

Főmolnár kezelői állást ke- res megbízható, nos, szakképzett, vámszerelő szakember, váms- kereskedelmi őrlelésben, sze- relésben gyakorlata van. Szí- ves meghívást kér Szalay Sán- dor, Budapest, Petyerdy-utca 3. l. em. 2. 11305

Kezelői állást keres bár- mikorra 59 éves molnár csak összekötött rend- szerhez. Szűcs János, Uffe- hértó. 11251

Augusztus 15-re állandó munkát keresek, önállóan tudok dol- gozni. Előnybe veszem közle- lebbi urak meghívását. Tóth Károly, Julia malom, Nyiregy- háza. 11352

Iparengedélyvel rendel- kező molnár állást kezo 2-3 vagonos molnok volt fő- molnárja. Szíves meghívást kér fizetés megjelöléssel Szabó György molnár, Hercegszántó, Fejér m. 11347

25 éves szakképzett, tö- rekvtő, józanleltű r. kat., ötlen, mestervizsá- zott molnár állást keres augusztus 15-re, úgy vissza- öntéses mint összekötött rend- szerű vezetését válllok. Gyá- páry Gerbán Mihály, Napkor. 11319

Fiatal, nos szakember el- bántalja bármilyen malom vezetését vagy kezelé- sét, esetleg kisebb malom bérelne, óvadékkal rendelke- zik. Meghívást és ajánlatokat kér: Gruber István molnár- mester, Kéthely, Somogy me- gye. 11344

Fiatal gyakorlott tisztviselő, veslésben teljesen jártas, du- nántúli bizonyonyos malomban elhelyezkedne. Meghívást fi- zetés megjelöléssel „Megbízható 11284” munkakör jellegre a kiadóhivatalba kérek. 11284

40 éves ötlen molnár ál- lást keres, bármik- ori belépésre, bármilyen rend- szer malomba, lehet vissza- öntéses is. Jeszenszky Sámuel molnár, Győr, Budai-út 80. l. emelet 9. 11331

24 éves, józan molnár- segédt állást keres bármikori belépésre, fizetés- megjelöléssel „Szorgalmas” jellegre. 11333

Állást keres 42 éves mol- nár, nos, szlovákul is beszélő, 4-járatú félmagas őrle malomba, azonnala vagy későbbi belépésre. Csakis ál- landó munkára pályázok. And- rusek Miklós, Ungvár, Kandó- utca 28. 11176

Főmolnár 58 éves, magá- nyos, több nyelv- vet beszél, őrlelésben, sze- relésben, árpa, köles hántolás- ban, olajütésben, kenderitörés- ben kifogástalan szakember állást keres. Bármilyen ma- lom lehet, távolsg nem ha- tároz. Wetzl György molnár, Mezősekalja, vasútállomás. 11346

53 éves szerény, tisztés- tudó molnár ál- lást keres azonnala bármil- yen malomba konvencióra is, szivógázmotor kezelését is érti. Szentpétery molnár, Ti- szánána. 11213

Főmolnári kezelői állást keres bel- és külföldi gyakorlattal hánto- lásban is perfect szakember azonnali belépésre. Jelen Ist- ván főmolnár, Szolnok, Tomo- ri-út 27. 11261

36 éves kiscsaládú szakis- tervizsgázott molnár kis- és nagymalmi gyakorlattal vezető vagy részmolnári állásra ajánlkodik. Kisebb malom bé- re is venne, libás malomt rendbehoz. Cime Nagy Veron- kánál, Budapest, V., Wahr- mann-utca 36. 11309

Hombár elszámolásokban és kereskedelmi leve- lésben önálló könyvelésben is jártas fiatal leány elhelyezke- dést keres vidéki, lehetőleg erdélyi vagy felvidéki malom- nál. Cim a kiadóban. 11290

Állást keres csak szezonra 47 éves jó szakem- ber, természetbeli járandósá- ggal, lehetőleg élelmezés és lakással. Szíves meghívást kér Ambrus József molnár, Apc. Heves megye. 11365

LEVELEZÉS

Árva molnárleányok, özve- gyek férjhezadója, ma- szertulajdonosok, bérlok meg- nősítője „Féltőságos asszony”. Budapest, Főpostafiók 304. — Válaszhoritok, Postán mar- dóra nem felel. 11297

Fiatal molnársegédt vagyok, megismerkednék házasság cél- jából hozzávaló, 20 évesnél nem idősebb, molnár család lá- nyával, aki tudna értékelni egy félárva fiút. Ha úgy adódik, szívesen követném jövődöb- limet otthonába is. Vagyonom 20-30 ezer pengő körül. Le- veleket „Baranyai 11303” jel- legre továbbít a kiadóhivatal. 11303

VEGYESEK

„Zénol” szíjkenőcsöt vegyen! Régi jó min- őségben szállítjuk: Baehraeh Testvérek mérnökök, Budapest, VII., Szövetség-utca 36/b. 2862

Malmot eladni, venni, bér- beadni, berbevenni akar, forduljon Fishhof Sán- dor 30 év óta fennálló malom- közvetítő irodájához, Szekszár- don. 10261

Deák Illés főmolnár, Duma- szerdahely, vál- lalja malmok évi szaktanács- adását, tervek, diagrammok, szízesmák kidolgozását és a mai kiírásokhoz egyszerű át- állítását. 7605

Barnaszéngenerátoro- kat készítek, telepemen üzem- ben megkekinthetők. Ká- rnyakiválasztókat, generátorok- hoz mindennemű óntvényeket külön is adok. Továbbá hem- gerfűrészeket, dugattyúkat, hem- gerfejeket, könyök-tengelyeket, vasból széna-, szalmasajtókat, betonkeverőket, általános fűje- vítőket. Bartók György, Buda- pest, XIII., Szegedi-út 48. Te- lefon: 498-374. 2456

Szabadonlengő felsőten- gely-meg- hajtású szikszítákat, 3-4-5-6- részűt, szimpla és dupla ala- conytipusú reform daratsze- títőt és teljes malomberende- zési cikkeket jutányos árban szállítok. Fáber Sándor ma- lomfelszerelési vállalat, Buda- pest, Nagyatádi Szabó-utca 23. földsz. 20. 2880/b

Bérbeadó 9-járatú búza- malom Bihar megye jó búzatermő vidékén, esuvarmentes, barnaszéngem- hajlással. Ajánlatokat „Búza- vidék 11338” jellegre továbbít a kiadóhivatal. 11338

Eladó szikszita, 4-rétű, Gaz- dasági szabadonlengő. Fancsik Desző, Budapest, XIII., Gomb-utca 23. 3150/1

Wörner -Reform alacsony- tipusú, golyóscap- ágyas daratszítógép, Radikál hámozógép és egyéb koptató- gépek jutányos árban kapha- tók: Jahn József malomberende- zési vállalat, Budapest, V., Wahrmann-utca 6-8. 2728/2

László Miklós malombe- rendezési és műszaki cégnél jelölben beszerezheti az összes mű- szaki cikkeket, amelyek a malmzártához szükségesek. He- vederek, serlegek, összes mal- mi szerszámok, hajtósíjak, márkás szízeslímek, szíjke- nés, szíjraágasztó stb. Buda- pest, VII., Nagyatádi Szabó- utca 33. Telefon: 221-228. 2733

Eladó egy 3-rétű, egyszakrú- nyas, Hofer-gyártmá- nyú és hatrétű iker Magyar Gazdasági szikszita, használt, de jó állapotban. Vaskó József malombérlő, Szalonna. 11336

Eladó használt dupla Gaz- dasági és Seck fel- bontógépek. Kozma Sándor, Budapest, VI., Podmaniczky- utca 35. 10473

Schermann-féle sik- szítógép daratszítógép kapha- tó. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 3163/2

Szabadonlengő felső- tengely meghajtású szikszita, új meg- hajtó közlómű eladó azonnali szállításra. Fáber malomépítő Budapest, Nagyatádi Szabó-utca 23. földsz. 20. 2880/e

Höcker félstabil gőzgép kb. 20 m² felületű, 6 légkörös azonnali szállítható. Megbízott: Ke- mény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 30067/6

Malomszereléseket rosszul működő malomok rend- behozását, őrleési diagrammok készítését, felelőség mellett vállalom. Fáber malomfeszre- lési vállalkozó, Budapest, Nagyatádi Szabó-utca 23 föld- szint 20. 2880/2

Keresek viztartányt 100- 1000 literesig és egy 28/60-as hengerezéket, dup- lalt, ármegjelöléssel. Farkas Jenő, Nyíregyháza. 11337

Olajmalom berendezés, üzemképes álla- pothban eladó. Vida Sándor, Kismarja. 11339

Felvonók egyes és kettős azonnali szállítástok. Kemény Manó, Budapest, V., Akadé- mia-utca 21. 3006/a

Bérbeadó betegség miatt több közeg és uradalom egyedüli, jóformalmú szikszítás, szivógázüzemű, joga- sított malma, Vargha Béla, Kurd, Tolna megye. 11311

Megvételre keresek egy pár könyb- levő, 36 collos komplett da- rászövet és egy modern, a mai igényeknek megfelelő kö- lesbántólót és egy, lehetőleg Majerszky-féle, hibáktól men- tes prést, zúzó, pergeltő és hajlító, pontos méretű ma- lomberendezést. Ha mégis hi- bás volna, kérem megjelölni és a végző arakat megadni. Nyisztor József főmolnár, Ti- szazsege, Horthy Miklós-út 20. 11333

Komondor legmegbízhatóbb telepőző, fel- nőtt, gondomb, nőstény eladó. Kühnel, Káráz, Baranya. 11338

Besser 3-as Rentábel hasz- náltan kapható. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 3006/b

Eladó Budapesttől 10 km- re jókörüzetű, 9-járatú motormalom. Bövelbott Kan- del irodánál, Szatmárnémeti. 11288

Eladó Dunántúl 2-járatú pak-takmalom. Ára 20.000 P. (3636). **Eladtam.** Leégelt vi-zimalom 3000 ol területen. Ára 32.000 pengő. A helyreállításához körülbelül 30.000 pengő kell. (3676). Turbinás malom 3000 ol telken malomgépeknél. Ára 45.000.- pengő. (3663). Ar-verési vétel: 3 emeletes ma-lom, kiképzési ár 300.000 P. (3692). Budapesti 40 km-re 8 járatú leállított malom 900 olon. Ára 75.000.- pengő. (3688). 6 járatú turbinás ma-lom 7000 ol területen, kész-pénz ára 200.000 P. (3694). — **Bécskúria:** Nagyobb városban kétemeletes malom. Ára 100.000 pengő. (3592). — **Felvidéken:** Napi 18 máza teljesítményű, 3 község egyedüli patakmalma 60.000 pengő. Két részletben fizethető. (3675). 16-járatú mo-deren malom 5000 ol teljen. Ára 240.000 pengő. (3671). 11-járatú malom kölestőlóval, olajnyomóval, kenderítővel 165.000 pengő (3635). 4-jára-tú patakmalom kenderítővel 2000 ol telken. Ára 30.000 P. (3632). **Eladtam.** 13 járatú turbinás malom telelére. Ára 140.000 P. (3354). — **Alföldön:** Betár-sulhat Jókörzetű malomba 30 ezer pengővel. (3677). 5 hold területen fekvő szőlőmalom bé-rbeadó. Átvételhez 12.000 pen-gő kell. (3670). Arverési vétel: 10.000 lakosú városban, kiképzé-lési ár 28.000 pengő. (3692). — **Erdélyben:** 4 éve épült 6-jaratú malom, 10 község, egyedüli malma. Ára 110.000.- pengő. (3659). 7-jaratú malom 4000 lakosú községben 1500 olon. Ára 160.000 pengő. (3658). — **Bérlés:** Nyugat-Magyarországon 2000 lakosú község egyedüli malma. Evi bér 235 máza bu-za. (3649). — **ELADÓ:** 8 HP teljesítményű, 22 méter magas szélmotor Grenó darálóval. Ára 28.000 pengő. (3665). 5000 kg teherbírási lófogató, gumike-rekes szállítókosci. Ára 5000 pengő. (3665). — **Szerelés, raj-zok készítését** vállalja ügyfe-lnek olcsó áron. (3679). — **Ke-resek** 160.000 P értékű malom-ra búzaalapon 40.000 P kül-sőnt. — **Ügyfelem** keres lehe-tőleg Dunántúlon 300-400.000 pengőig jó malmot, melyet bérbeadna. — Ez évben több mint 200 vételi és 150 bérlési előjegyzést kaptam, ezért ké-rem a malomtulajdonos ura-kat, hogy eladással, bérbeadás-sal megbízni szíveskedjenek. **Főmólnár urak szíves közre-működését** kérem a **Lelelenti és ny** Érdeklődésnél kérem 30 fillé-res postabélyeg mellékelendő. **Figyelem!** levélportó 30 fillér, levelezőlap 18 fillér. — **FISCHHOF SÁNDOR** 31 éve fennálló malomközvetítő iro-dája, SZEKSZÁRDON. 11270

1. számú Graepel Nem-kolozóval, használt, gyárilag javított, eladó. Fáber malom-építész, Budapest, Nagyatádi-Szabó-u. 23. fűt 20. 2880/m

Tápszivattyút közre, szivó-nyomót erő-hajtásra, vas fogaskerekeket oldal-vagy homlokfoggal, 250 cm körüli átmérőjű. Géphajtó-kötelet 50 mm. Banki-rendsze-rű turbinát vesz Kühnel, Kárász, Baranya. 11329

42 collos daráskó vasré-szekkel olcsón kapható. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7. 3001/a

Eladó 1 db Trausl gyárt-mányú eredeti 90 HP szivógázmotor fatüzeltésű gene-rátorral, azonnali szállításra, továbbá 8 HP faszüzeltésű szivógázmotor, 2 db használt, de gyárilag javítva, felső meg-hajtással, 6 részű szabadon-lengő síkszita. László Miklós műszaki üzlet, Budapest, VII., Nagyatádi Szabó-utca 33. Te-lefon: 221-228. 2733/1

Hengerezékek 21, 21/a, Ganz faszekrényes, 30/1000 vassze-krényes, kaphatók. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7. 3001/4

Malomszereléseket vállalok, malomokat átalaki-tok. Szállítok síkszítát, darat-tisztítógépet, hengerezékeket, fo-gaskerekeket, valamint borsó-és kölestőló gépeket. **Fan-estik Dezső**, Budapest, XIII., Gömb-utca 23. 3017

Eladó egy új, 12-kalapácsos Hofherr-daráló. Vá-laszlap, Bősze-malom, Nagy-szakácsi. 11304

Eladók 21. sz. és 3/8-os hengerezékek tar-talékhangerek. Kozma Sándor, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 35. 10140

Hengerezék fogaskerekek, tartalék hen-gerezék, Ewart-lénc, filter vas-részek, kovácsrészek, közlőmű-alkatrészek és az összes ma-lomberendezési cikkek jutá-nyos árban beszerezhetők Hor-váth Pálné Geiger Janka, Bu-dapest, XIII., Gömb-utca 36. Telefon: 291-438. 2037

Megvételre keressünk fél-stabil gőzge-peket, gőzkazánokat, vaskémé-nyeket, viztartókat, minden nagyságban. Közvetítőket di-jazunk. Gosztonyi Gépgyár, Budapest, V., Csáky-utca 35. 11313

Gyantánál jobb a DIADAL folyékony szítja-padó. Pár cepp szíjat kímél, puhit, konzervál. 1 kg 7.50 P. 1/2 kg 4.40 P. Tolnai és Társa műszaki cikkek raktára, Buda-pest, VI., Horn Ede-u. 20. 8184

Eladók 10, 16, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 75, 80, 130 HP stabil szivógázmotorok. Berger József malomépítő, Győr, Szent István-út 33. 8879

Malomvasrészek mo-deren, görögös csapágys síkszita meghajtások, Reform tarár, kőjárt, vasrészek, csapán-tyus zsáktartók, felvonócsap-ágys, képezőszék stb., szü-kaphatók: **Kriszthaber Károly**, Budapest, XIII., Láng László-utca 6. Telefon: 293-997. 2542/1

3 1/2 éves visszalévő vām-malom bérléssel, azonnali átadom, a malom újon-nan lett átszerelve májusban, négyjáratú, 40 máza teljesít-ményű, 25 HP barnaszén gáz-motor-meghajtással, molnar és gépészlakkal, 300 négyzöldi konyhakéssel, sertesóllal és összes belső telekkel. Átvétel-hez 3500 pengő kell. A malom évi bérlete 60 máza búza ára, csuvarmentes vidék, nagy kör-zettel. Levélre nem válaszol-ok. Bérmalom, Okorág, Bar-anya megye. Vasútállomás helyben. 11310

Golyóscsapágyakat malomgépekhez minden méret-ben, gyári garanciával, javítunk. Új golyóscsapágyakat, csapágyházakat legolcsóbban szállítunk: **Solyomossy és Tsa**, Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 6. 469

Malomszerelést beérlelt, diagramm-készítést önállóan vállalok. Műhelyemben átalaki-tok, készítek és eladok síkszi-tákat, daragépeket, felvonókat, darálóköveket igen kedvező ár-ban, újban is. Szabó Imre sze-relő főmólnár, Budapest, V., Vilmos-császár-út 76. III. eme-lét 5. 2530

Jókörzetű vegyes malmot előjegyzést kaptam, ezért ké-rem a malomtulajdonos ura-kat, hogy eladással, bérbeadás-sal megbízni szíveskedjenek. **Főmólnár urak szíves közre-működését** kérem a **Lelelenti és ny** Érdeklődésnél kérem 30 fillé-res postabélyeg mellékelendő. **Figyelem!** levélportó 30 fillér, levelezőlap 18 fillér. — **FISCHHOF SÁNDOR** 31 éve fennálló malomközvetítő iro-dája, SZEKSZÁRDON. 11270

Keresek megvételre egy komplett, leállít-tott, modern malom, mely óránként kb. 600 kilogrammot teljesít. Ajánlatokat továbbít Kandeli közvetítő-iroda, Szat-márnémeti, Petőfi-u. 3. 11287

Legolcsóbb a motorüzem. Átalakított malomban garanciával meglevő alacsonyváltó fagázgenerátorát kétaknásra. 30%-kal kevesebb fogyasztási. 15%-kal több lóerő. Nincs bűz, nincs kótrány. Nyersolajmotorokat átalakítok, javítok, üzembehelyezek óra-és napibérlet. **Bukovits, Buda-pest, Wahrman-utca 9. Váci-útnál.** 2065

Malombérlet kitűnő for-galmú, csu-varmentes, 6-jaratú vāmna-lom alföldi nagy városban más elfoglaltság miatt bérbeadó, átvételhez tízezer pengő szük-séges. Cím a kiadóhivatalban. 11302

Síkszíták különféle nagy-ságban kaphatók. **Kemény Manó**, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 3006

Monarch daráló használt állapotban 300-600 mm kőmérettel megvétel-re keresek. Ajánlatokat „Da-rálómalom 2933/1” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 2933/1

Szakember özevgy, kissé nokián, ipar-igazolvánnyal társulna, mal-mot részkeresetre, elszámolás-ra átvenne, könyvelői állást is vállalna garanciával. **Szake-mber, Kecskemét, Mezei-utca 42.** 11342

Szakember jobb malom-berletet ke-res. Kisebb malmot venne azonnali átvételre harmine-gyven ezerrel, búzatörlesz-téssel, iparigazolvánnyal. **Elek főmólnár, Kumbaja.** 11215

Bérbeadó tizenégyjáratú gőzhajtású, au-tomatikus vāmmalom Nógrád megyében szép lehetőségekkel család okból évi három va-gon búza értékűt. Csakis kom-moly biztosítékkal. **Szake-mbernek „Jó üzlet 11296” jel-legre.** 11296

Villanymotorok dinamók eladása, vétele, csere, gombolyítás és szakszerű javítása: **Szabados**, Budapest, V., Váci-út 18. 2042

Tányérfelbontógépek új típusúak kaphatók **Rácz Armin és Társa**, Budapest, VI., Ó-utca 7. 3001/6

Igazán önleledő dar-áló-kövek, szavatolt nagyteljesí-tményűek. **Nagy Ferenc** malom-kögyára, Dunaföldvár. 8568

Megvételre keresek dupla drótkétes Nem-zeli magzót. — **Oláh Imre**, Nagypalád. 11297

Eredeti Oroszlán-védjegyű szitaselymek, drótszövetek, koplataszövetek leg-olcsóbban: **Roseth Györgyné**, Budapest (V., Katona József-utca 27.) 2000/1

Darálóköveket smirgliből és hámozó-gép köpenyeket a legjobb mi-nőségben szállít: **Varga Ottó** Lajos csiszolóárgyár, Bpest, XIII., Keskenő-utca 35. szám. Telefon: 298-377. 3106

Schermann-féle dupla kőpá-kefégek kaphatók. **Kemény Manó**, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 3163/1

Figyelem! Gépvásárlók! Aki nyugodtan akar aludni, traktort, szivó-gáz, benzín- és nyersolajmo-tort — 2 lóerőtől kezdve — Diamanthoz jöjjön veinni, mert egyévi jótállást vállal. és rész-lefizetésre is ad. Budapest, Váci-út 43. 2092

Motorokat csuka, barnaszénüzemre 10-150 HP teljesítményig szál-lítunk. Gyári javításokat, hengerfúrásokat, csiszolásokat, dugattyúkat, gyűrűket, henger-fejeket, főtengelyeket előnyös árban készítek. **Atalakítá-sokat** minden ázsure vállalunk. **Csereszleketek** köfünk: **Kurucz Testvérek gépipari vállalat**, Budapest (VI., Agyalföldi-út 6. szám) 2038

Megvételre keresek jövi-mot, 4-6l 8-jaratig. **Sümezc Antal**, Budapest, XIII., Sze-gedi-út 52/b. 11327

Traktor- autó, motorhenger-csiszolások. Hőkezelt du-gattyúgyűrű gyártása. Du-gattyúk, dugattyúcsapszegek, szelepek, hengerfejek, henger-lővelyek, az összes használa-tos traktormarkákhoz. Gőzgep-hengerek fúrása. **Cseplogépek-hez** szalma- és lőrekrázóte-ngelek. **Motorfőtengelyek**. **Dobos Pál gépműhely**, Buda-pest (VI., Teve-utca 33.) 2034

Tartalékhangerek teljes vastag-ságban 21-es, 9/14-es és 30/60-as hengerezékekhez kaphatók. — **Kriszthaber Károly**, Budapest, XIII., Láng László-u. 6. 2542/2

Traktor- és stabil-hengerek, főtengelyek legpre-cízebb készítése modern amerikai rendszer szerint. Du-gattyúk, dugattyúgyűrűk, csap-szegek, szelepek stb. legol-csóbban, gyári garanciával: **Solyomossy és Társa**, Budapest (VIII., Tavaszmező-utca 6.) 468

Tartalékhangerek Ganz 29/80, 29/60, 22/80, 21/a, 9/14, 22 hen-gerezékekhez kaphatók. **Rácz Armin és Társa**, Budapest, VI., Ó-utca 7. 3001/5

Besser 3-as számú Ren-tábel kitűnő álla-potban kapható. **Rácz Armin és Társa**, Budapest, VI., Ó-utca 7. 3001/c

25/100-as faszekrényes dupla henger-szék eladó. **Kemény Manó** Budapest, V., Akadémia-utca 21. 3006/7

Elektromotorok dinamók nagy vá-lasztékban, telekéréses, szere-lés, csereszleket. **Rymorz**, Bu-dapest (Váci-út 50.) 2685

Sárospatáki malomköveket szállít: **Kardos** Dániel malomkőfaragómester, Sárospaták, Kövi Sándor-utca 2. 10455

Megvételre keresek sür-gősen 2-3, esetleg 4 járatú víz, gáz vagy villany meghajtású malmot, posta vagy vasútállomás köze-lében. Műszaki leírást ármeg-jelítéssel „Vizikerék 11239” jel-legre a kiadóhivatalba ké-rek. Közvetítőket vétel esetén 2%-kal díjazok. 11239

Szállítócsigák különféle méretben kaphatók. **Kemény Manó**, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 3006/4

Varrószíjnál olcsóbb és jobb használatra kész szíjragasztó. Eredeti békemindőség és legol-csóbb ár. 1 kg 11.20 P, 1/2 kg 5.80 P + 15% felár. — **Tolnai Béla és Társa** műszaki cikkek raktára, Budapest, VI., Horn Ede-utca 20. 8184/1

Felvonók és felvonó golyós-csapágyházak, he-veder, korong és bármilyen malmi vasöntvény, zsáktartók stb. Kaphatók: **Gruber István** malomépítő és műszaki üzlet, Szentendre. Városi iroda: Bu-dapest, Váci-út 47/d. 5000/3

Kalapácsos órlógépet hasz-nálni, de kifo-gástalan állapotban, megvétel-re keresek „Vámőrő 2933” jellegre a kiadóhivatalba. 2933

Golyóscsapágyak csap-ágys házak, használtak, újak, transz-missziók, alkalmi áron: **Nánási Sándor** Budapest, V., Tutaj-utca 1. Váci-út 66-nál. 2036

Síkszita 2-részű szabadon-lengő, továbbá füg-gesztelt bakos kapható. **Rácz Armin és Társa**, Budapest, VI., Ó-utca 7. 3001/b

Renol a legjobb kazánkő-olddózer ismét kap-ható. **Kemény Manó**, Buda-pest, V., Akadémia-utca 21.

Olajmalmi 800-as tüzpár-kő-lélenkel, hibátlan, négyusz-pengő, Majerszky hármas szü-zőhengerek vasállványban 400/200-as, nyolcszáz pengő, kőjá-rat, 36 collos, egy lótel, kövel, vasfészes, háromszázötven pengő, feladva Szolnokról fe-le utalványon, eladók. **Gálos**, Ke-letek. 11301

Bérbevennek jófogalmú malmot. — **Ajánlatokat** „Sürgős 11308” jellegre a kiadóhivatalba ké-rek. 11308

Iparjogosítvánnyal 6000 pengővel társulna 39 éves, mest-tervizsgázott szakember jófor-galmú vāmcsere-malomba, ahol mint főmólnár is működne. — **Páski László**, Berettyóújfal-u, Nádasdi-utca 12. 11291

Eladó 110 volttos, 30 ampé-rus dinamó. **Farkas József** villanyszerelő, Pécsvá-rad. 11291

Petkus A. vetőmagtisztító használtan kap-ható. Megkereséseket „Pet-kus” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 2033

Keresek megvételre 1-4 járatig malmot, lehet elhanyagolt, leégett, üze-men kívüli álló is. Hengerezé-keket bármilyen méretben, vagy teljes malomberendezést ve-tsek. **Balogh molnár, Iván**, Sopron megye. 11280

Eladó egy 24 kalapácsos da-ráló ciklonnal, eső-vezetékkel, használt, jó üzem-képes állapotban, továbbá ja-vításra nem szoruló smirglí-köpenyes hámozó. — Azonnali szállíthatók. Személyesen tár-gyal **Hengermalom, Csömör**. 11306

Keresünk villanymotoro-kat, dinamókat, mozigépeket, traktorokat meg-vételre. **Ipartelep, Nagyge-resd.** 10732

Keresek megvételre egy komplett víznyo-mású olajszűrőt. **Németh Fló-rián, Csány.** 11354

Szitaselyem foszforbronz, platinázott szövetek legolcsóbban besze-rezhetők: **Császár József** mű-szaki cégnél, Budapest, VI., Király-utca 82. Telefon: 422-667. 2827

Eladó 3-hengeres Herz mag-zúzó. — **Keresek** bu-kós vagy görögös kenderitört. **Vámosi malom, Görbeháza.** 11283

Keresünk 220/650-es és 300/600-as le-he-tőleg vasszekrényes henger-székelt. **Takáts Testvérek**, Kéthodony, Nógrád megye. 11172

Felvonók egyszerű és dupla, lisztkeverő fel-vonók, raktárról kaphatók. **Gruber István** malomépítő és műszaki üzlet, Szentendre, vá-rosi iroda Budapest, Váci-út 47/d. 5000/5

Üzemnagyobbítás miatt sürgő-sen eladó 1 db német gyárt-mányú Seck-féle gyűrűskéné-sű, szimpla daragép, lánco-s kéfékkel felzerelve és 1 darab Ganz-gyártmányú 2/7-es dupla henger kanócos olajzárral, a hengerek vastagsága 150 mm. **Pleszkan Gersely** községi ma-lom, Táska, u. p. Buzsák. 11361

Ajánlja fel használt malom-gépeit. Vesszünk és cserélünk. **Rácz Armin és Társa**, Budapest, Ó-utca 7. 3001/3

Megküldöm Önnek 20 pen-gő uralve el-zenítéses magasörles módszer-rel, időbecsősítást, az összes adatokkal, amivel 25%-os idő-, illetve erőmegtakarítást érhet el, a mostani kiírás mellett is a leggazdaságosabb módszer 80 mázstól 4-vagónosig. **Zsolár László**, Budapest, IX., Sorok-sári-út 48., Hungária Góznu-utaj. 89311

35-45 HP egy fekvőhen-geres, egy lendkeres barnaszéngenera-toros kátrányválasztó, gyári generátoros, új fűréssal, új dugattyúval ellátott szivógé-motortól jófogalmú közép-malomnak bérbeadnám hoz-zászab időre, esetleg eladnám, csereszlezzel kapcsolatosan. — **22-es MAV Stabil** szivógázmo-torom eladom, cserélem. — **60-80 HP** faszén gyári gene-rátorom tisztítóval, csöveivel cserélem érték szerint, vagy eladom. **Szilvássy Károly**, Polgár. 11360

MÁRTA SZABADONLENGŐ SÍKSZITAHAJTÓ

Rászerelhető bármely kétszekrényes síkszítára
GYÁRILAG JAVÍTOTT, HASZNÁLT MALOMGÉPEKRŐL:
 Ganz faszekrényes 22-es hengerezék
 Nemelka faszekrényes 22/243-as szimpla hengerezék
 Ganz faszekrényes 20/475-ös dupla hengerezék
 Ganz faszekrényes 22/475-ös dupla hengerezék
 Ganz faszekrényes 29/100-as hengerezék
 Ganz vasszekrényes 25/100-as dupla hengerezék
 Ganz vasszekrényes 30/100-as dupla hengerezék
 EMAG vasszekrényes, szíjvezetésű, szabadonlengő síkszita, 14 keret, 1500x2500 mm
 Síkszita, kétszekrényes, szíjvezetésű, szabadonlengő, 30 darab keret 800x1600 mm
 Seck szita, Márta szabadonlengő hajtóművel, 22 darab keret, 920x1600 mm
 AGK vasfőkeretes szabadonlengő síkszita, Márta hajtóművel, 26 darab keret, 800x1600 mm
 AGK vasfőkeretes síkszita, Márta hajtóművel, 26 darab keret, 920x1600 mm
 EMAG szabadonlengő síkszita, Márta hajtóművel, 24 darab keret, 800x1450 mm
 EMAG és Seck szimpla, dupla detasörök.
 Radiálszita, egyszerű és dupla, centrifugál-szíták
 Rázószita, nagy és kicsi
 Ganz és Graepel tarár, 600-1000 mm széles
 3-as triór, csigatörők
 Besser rentábel, 2-es, 3-as számú
 Német gabonahegyező, hámozógép
 Graepel 2-es gabonahegyező és hámozógép
 EMAG önműködő nedvestítőgép, légelzárók, mágnesek
 Dupla, szimpla malomjártó, paddal, előtéttel, kovácsrésszel
 Graepel dupla reform, ventilátorral, 2x300 mm
 EMAG dupla reform ventilátorral, 2x500 mm
 Wörner egyszerű reform, ventilátorral, 600 mm
 Német típusú, új daratásztítógép, 2x350 mm
 Lisztkeverőgép, 2000 mm

KREISLER MALOMBEREDEZŐ VÁLLALAT KFT.
 BUDAPEST, XIII., FÓTHI-ÚT 34. TELEFONSZÁM: 291-691.

Az összes **Rendelelsruerü malmi könyvek** a legjobb kivitelben kladóhiva-talunkban kaphatók

Vízimalom bérbeadó
 30 lóerős turbinával, kétszobás lakással, elsőrendű környékkel, vasútállomás.
 KENYÉRMEZEI GAZDASÁG, KENYÉRMEZÓMAJOR. Esztergom megye

A valódi svájci **SZITASELYEM**

100 év óta legjobban bevált
 A selyem méterenkint fenti véd-jeggel van ellátva, mely véd-jegy garatálja a legnagyobb tartósságot, szítálóképességet és a nyílások egyenletességét.
 Beszerzési torrásk ügyében forduljon a következő címre:
SCHWEIZ. SEIDENGAFEBRIK A. G. THAL (Schweiz)

Stabil gépkezelői vizsgával
 ármmentesítő szivattyútelepek gőzgépek, gázmotorok kezelésében jártas
gépészt keresünk október 1-re,
 belépésre nyugdíjas állásba.
 Részletes pályázati feltételeket érdeklődésre megküldjük. **BERETTYÓ ÁRMMENTESÍTŐ TÁRSULAT,** Nagyvárad 1. Postafiók 131.

MAGYAR MALOMNÁROK LAPJA

BELFOLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

1943 JÚLIUS 1-TŐL:

EGY ÉVRE: 50.— P — FÉLÉVRE: 15.— P — NEGYEDÉVRE: 7.50 P

Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban előfizetők részére egy szó egyszeri közlése 10 fillér, vastag betűkkel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szóig) egy pengő. A hirdetési díjak előre fizetendők.

FŐSZERKESZTŐ:

DR. KARÁCSON JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. TELEFON: 118-489

Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma száma: 11.450

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Aki a lapot az előfizetés lejártá előtti 8 nappal írásban nem mondja le, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottnak tekintetik, mint az előző megrendelése szolgált.

Nagyhirdetések ára: egy hatodhászbos (35 milliméter széles) milliméteres egyszeri beiktatása 20 fillér. Szövegoldalón (75 milliméter széles) 60 fillér. A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget.

Fontos és aktuális malomipari kérdések

Már jól benne vagyunk az új gazdasági évben és mégsem zökkent bele a malomipar teljesen az új gazdasági év szabályainak kérvágásába. Mindig merülnek fel újabb és újabb kérdések, amelyeket tárgyalnunk kell. Sok hézagot pótolnak a Gabonaforgalmi Központ körlevelei, amelyeket természetesen nem tartunk szükségesnek közzétenni. Nem akarunk felesleges szemrehányást a közlések elmaradásáért, ezért külön foglalkozunk a kérdéssel.

A Gabonaforgalmi Központ körlevelei.

A friss lendülettel dolgozó Gabonaforgalmi Központ igyekszik részletes és alapos tájékoztatást nyújtani a kereskedelmi örlésre kijelölt malmoknak azokról a kérdésekről, amelyek ismerete nélkül nem lehet zökkenésmentes érintkezést elképzelni a Központ és a malmok között.

Ezeket a körleveleket a Gabonaforgalmi Központ igen helyesen és előzékenyen elküldi a malomipari szaklapoknak, tehát a szaklapok is megkapják azokat akkor, amikor a malmokhoz is eljutott, mikor tehát az érdekelt malmok ezen a körlevelek tartalmáról amúgy is tudomást szereznek.

Ilyen körülmények között teljesen feleslegesnek tartjuk ezekben a körleveleknek szó szerinti leközlését, feleslegesnek tartjuk ezeket lapjainkban felhasználni, amikor amúgy is igen sok időszzerű kérdésszerű kell időjében tájékoztatnunk a malmokat.

Lapunk július 10-én megjelent számában általános tájékoztatást nyújtottunk a gabona- és lisztforgalomról és a fuvarterítésekről. A július 17-i számunkban pedig „fontos és aktuális malomipari kérdések” c. vezércikkünkben a „gabonafuvar rendezése” és a „lisztfuvar megterítése” c. fejezetünkben pontosan tájékoztattuk a malmokat arról, amit a Gabonaforgalmi Központ július 22-i 9. sz. körlevele tartalmaz. Megírtuk tehát kellő időben, hogy mily módon történik a gabonafuvar és a lisztfuvar megterítése s ekként nyugodtan megengedhetjük magunknak azt, hogy eltekintünk az összes érdekeltek birtokában levő körlevelek későbbi és szó szerinti közlésétől.

Kénytelenek vagyunk ezt megírni, mert akadtak, akik kérdést intéztek hozzánk, hogy miért nem közöljük ezeket a körleveleket.

A kiörlés végleges rendezése.

Lapunk legutóbbi számában részletes tájékoztatást adtunk arról, hogy az ország mely vidékein milyen vámörlelési kiszolgálást léptettek életbe a közellátási kormánybiztosok. Amikor a beszámolókat megírtuk, nem volt hírünk a Székelyföldről. Ma már tudjuk, hogy Udvarhely megyében 80%-os kiörlés van érvényben, amelynek keretén belül 20% Fil-t és 60% EB-t szolgáltatnak ki. Ez egészen szokatlán arány, mert sehol az országban nincs ilyen alacsonyán megszabva a kiszolgáltató fionomliszt mennyisége. Szabolcs vármegyéből is csak most kaptunk hírt, amely szerint búzában 78%-ban, ezen belül 28% Fil és 50% EB-ben, rozsnál 75%-ban állapították meg a kiszolgáltatás mértékét. Ez csak azért feltűnő, mert a többi összes alföldi vármegyékben 80%-os kiörlést irtak elő búzában.

Láthatjuk tehát, hogy ezen a téren nem történt egységes intézkedés s meglehetősen tarka kép tárul elénk. Tudja ezt a közellátási kormányzat is és rövidesen megjelenik egy rendelkezés, amely minden valószínűség szerint, egyöntetű kiszolgálást fog előírni, és pedig búzában 80%-osat, rozsnál pedig 75%-ban

fogja megállapítani a lisztkiszolgáltatás mértékét.

Ennek a kérdésnek a rendezésével egyidejűleg felvetendőnek tartjuk a kereskedelmi örlésben feldolgozásra kerülő búza és rozs kiörlésének újabb szabályozását. Ezidőszert a kiörlés kötelező legkisebb mértéke búzában 85%, a rozsnál 80%. Különböző szempontok miatt helyesnek tartanánk, ha ez a mérték úgy a búzában, mint a rozsnál 5%-kal lejjebb szálna. Különösen figyelemmel kell lennünk az ország takarmányhelyzetére, amelyben igen nagy segítség lenne a kiörlésnek 5%-kal való csökkentése s ennek folytán a korpáhozam jelentős emelése, nemkülönben a korpa minőségének megjavítása. Mint mellékes, de nem elhanyagolandó szempontot említjük meg a kenyér minőségének megjavítását, ami szintén fontos közellátási érdekelt képez.

Malomipari szempontból a kiörlés módosítása több örlést, a túlméretezett magyar malomipar fokozottabb foglalkoztatását jelenti. Jó volna ezt a kérdést ilyen értelemben rendezni, még mielőtt a jellegminták elkészülnek. Az árkérdés könnyen megoldható a költség-egyenérték módosítása vagy a nulláskiaknázás emelése útján.

Szeptember 1-től magasabb a lisztfejradag.

Nem árt, ha felhívjuk a figyelmet a terméserértékesítési (111.000/1943. K. M.) rendelet 33. §-ának ama rendelkezésére, amely szerint szeptember 1. napjától kezdve a liszt vagy száraztészta-fejadag havonként és személyenként 2.80 kg-ra emelkedik. A jelenlegi 2 kg-os fejadaggal szemben 40%-os emelkedés áll tehát elő, ami közellátási kormányzatunk céltudatos és tervszerű munkáját dicséri. Nemesak a malomipar, hanem a fogyasztóköröztség érdekében is várjuk, sőt biztosra vesszük a jelenlegi kenyérfejadag felemelését is. Jólinformált helyről vett értesülésünk szerint az újabb fejadag személyenként és naponként 25 dkg lesz, ami teljesen ki elégítse a fogyasztóköröztség szükségletét és alkalmas lesz arra, hogy a feketepepácot egyesapásra megszüntesse. A kenyérfejadag felemelésének kérdése — amit egyébként a malomipar érdekelttségének is állandóan napirenden kellene tartani — malomipari szempontból is jelentőségű, mert egy fokozottabb örlési tevékenységet és ezáltal nagyobb foglalkoztatást jelent. A fokozottabb örlés jelent egyúttal nagyobb korpamennyiséget és így takarmányhelyzetünk lényeges javítását, tehát egy mindenképpen üdvös és kívánatos helyzet kialakítását.

Vámörlelésre szánt gabona tárolása.

Több oldalról kéri véleményünket, mennyi az a gabonamennyiség, amit a malom a vámörleltetől tárolásra átvehet? A több oldalról feltett kérdés indokolt, mert a mennyiség tekintetében nincsen határozott intézkedés. A 143.000/1943. sz. pénzügyminiszteri körrendelet 17. pontja felhívja a figyelmet, hogy „a malmok üzembentartói az új termérendelet hatálya alatt is csak vámörlelésre jogosultaktól és csak vámörlelésre szánt gabonát vehetnek át tárolásra, ezért a gabona betárolásakor meg kell követelniük a vámörlelési tanusítvány felmutatását, a tárolási elismervényen pedig fel kell jegyezniük a vámörlelési tanusítványt kiállító község nevét és a tanusítvány nyilvántartási számát.” Mennyiségről a rendelkezés nem beszél. December 31-ig a vámörlelésre jogosult megörleltethet 100 kg-ot, tehát havonként 20 kg-ot, amiből okszerűen következik, hogy legalább 240 kg búzát jogosult a malom minden vámörlelésre jogosult személytől tárolásra elfogadni.

Ha a rendelet szó szerinti szövegét vennénk alapul, akkor annyit lehetne tárolni, amennyit a vámörleltető „vámörlelésre szánt.” A szó szerinti szöveg helyett inkább ajánljuk azonban annak fentebbi értelmezését se nem többet átvenni, mint 240 kg-ot.

A malom bérbeadójának vámörlelési jogosultsága.

Sok bérbeadó malomtulajdonost érdeklí, hogy vajjon megilleti-e a malom bérbeadóját vámörlelési jogosultság. A 111.000/1943. K. M. sz. rendelet 19. §-a a) pontja szerint kenyérgabona vámörlelésre jogosult az, aki mezőgazdasági ingatlan tulajdonosa, haszonélvezője, javadalmasa és haszonbérletje, továbbá az, aki ilyen ingatlant kenyérgabonában fizetendő életjáradékért ruházott át. Ezen rendelkezés alapján lehetne arra az állápontra helyezkedni, hogy a malom mezőgazdasági ingatlan, amelynek tulajdonosa jogosult vámörlelésre, ha a bért természetben kapja. Igen ám, de arra nincs lehetőség, hogy a bérlő természetben szolgáltatja a bérösszeget, mert a rendelet 22. §. (2) bekezdése szerint a vámkeresményt köteles beszolgáltatni s abból nem tarthat vissza mást, mint a saját, valamint alkalmazottai szükségletére megörlelhető mennyiséget. Ilyen körülmények között, minthogy bérbeadó természetben gabonát nem kaphat, viszont a gabona vásárlására nincsen lehetőség, a felvetett vitás kérdésben álláspontunk nem lehet más, mint az, hogy a malom bérbeadója vámörlelési jogosultsággal nem bír. Alátámasztja ezt az álláspontunkat a 19. §. f) pontja, amelyik csak a malmot üzembentartó tulajdonos részére állapítja meg a vámörlelési jogosultságot.

A bácskai helyzet.

A Gabonaforgalmi Központ megállapította a bácskai malmok lisztkiviteli kontingensét s erről a malmokat külön-külön értesítette. A kontingensek megállapításánál figyelembe vették a malom eddigi forgalmát, teljesítőképességét és különösen a gabona tárolására alkalmas raktarak befogadóképességét. Kötelezték a malmokat arra, hogy a megállapított kontingensnek megfelelő búzamennyiséget augusztus 31-ig vásárolják meg. Ertesültünk arról is, hogy a kivitelhez szükséges zsákok útban vannak és azok rövidesen meg fognak érkezni. Örvedetesnek tartjuk, hogy a bácskai lisztkivitel ügyét a Gabonaforgalmi Központ vette a kezébe, mert annak szakavatott irányítása mellett biztosra vehetjük a zökkenésmentes és síma lebonyolítást. Egyébként a malmok — éppen úgy, mint a multban — a Futurával fognak közvetlen jogviszonyba kerülni.

Borsóhántolási keretek megállapítása.

A borsótermés betakarítása az ország nagyobb részén már megtörtént s ebben a helyzetben minden hántolóüzem érdeklődéssel várja annak a keretnek a megállapítását, amelyen belül hántolási tevékenységet folytathat. A 111.000/1943. K. M. sz. rendelet 5. §-a szerint a hántolóüzem borsó hántolásával csak a közellátásügyi miniszter által számukra megállapított hántolási keret erejéig foglalkozhatnak.

Amint értesültünk a Hüvelyesforgalmi Központ elgondolása szerint nem állapítják meg az egyes üzemek részére az egész évi keretet, hanem egyelőre egy kisebb mennyiség erejéig adnak feldolgozási engedélyt s ha a hántolóüzem a megállapított mennyiséget feldolgozta, akkor folyamodhatik újabb keret megállapításáért. Rövidesen várható, hogy a hántolóüzemek megkapják az értesítést azokról a mennyiségekről, amelyeket első részletként feldolgoznak.

Mindazon üzemek részére, amelyek keret megállapításáért folyamodtak s amelyek jogosultak hántolással foglalkozni, keretet fog megállapítani a Hüvelyesforgalmi Központ, amelyik ezt a munkát a Közellátásügyi Miniszterium megbízásából végzi.

Amikor biztosít, gondoljon a

Gazdák Biztosító Szövetkezetére

Alapítása óta keresztény és magyar — Mindent biztosít
Központi igazgatóság: Budapest, IX., Üllői-út 1. Telefon: 187-876

A felőrölt vámcserkészletek kiutalása

Ismét foglalkoznunk kell a kérdéssel nemcsak azért, mert az országban igen sok kisebb malmot érint a kérdés, hanem azért is, mert — amint azt legutóbbi számunkba is kiemeltük — igen fontos közellátási érdek fűződik ahhoz, hogy a magasabb kiőrlelésből származó, tehát a vámcserében már fel nem használható lisztek mielőbb a fogyasztókörzetséghez jussanak.

Legutóbb e tárgyban irt cikkünknek igen nagy visszhangja volt. Az ország minden részéből megkerestek bennünket levéllel, igen sok telefoni érdeklődő is akadt s ezeknek nem tudunk mást mondani: a kérdést felszínen tartjuk és a sajtó nyilvánossága előtt kérjük annak közérdekű rendezését.

Az intervenció, a megfelelő kérelem előterjesztése már nem a mi feladatunk. Ez egy olyan érdekképviseleti munkaterület, amelyre semmiképpen sem kívánkozunk elkalandozni.

A kismalmok nehéz helyzetét legjobban ismertetik és jellemzik azok a levelek, amelyek hozzánk érkeznek s amelyekből ismét kiragadunk és ideiktatunk egyet:

„Mélyen tisztelt Főszerkesztő úr! Kérem az alábbi soraim alapján a kis vámmalmok nevében szíveskedjen Főszerkesztő úr eljárni, hogy ne kívánjanak tőlük olyat, amit megoldani lehetetlenség.

1. Augusztus elején kaptam a Hombártól körlevelet, hogy a malomban tároló 128 papírzsákban levő 0-ás, EB és RL lisztek cseréljem át gabonával. Ez most már teljesen lehetetlen, mert a korpát a Mezőgazdák Szövetkezete elutalta, azt elszállítottam a gazdáknak. Korpa nélkül a csere lehetetlen.

2. Az alacsonyabb kiőrlelés folytán a vámorított nem fogadja el a 90%-os lisztet és

elmegy abba a malomba, ahol ilyen nincsen. Szóval a kontármalomba.

3. Papírzsákban a liszt sokáig nem tartó, mert elromlik.

4. Itt nálam 20 km-re távolságból fuvarozzák a lisztet a Hangyába és mégsem tölem utalják ki a lisztet, amit a mai fuvarozási nehézségek mellett nem tartok helyesnek.

5. Július 15-e előtt módomban lett volna gabonára elcserelni, de nem ma, amikor 75%-os kiőrlelés van érvényben.

Kérem Főszerkesztő úr szíves intézkedését a többi kis vámmalom nevében is. — Kiváló tisztelettel. Aláírás.”

Amint fentebb is irtuk, „intézkedni” nem tudunk, de kötelességet teljesítünk akkor, amikor az illetékesek és az intézkedésre hivatottak figyelmét felhívjuk erre a kiségzisztenciák ezreit érintő fontos kérdésre. Nem hinnénk, hogy nagyobb baj származnék abból, ha előbb felhasználhatnák a kismalmoknál tároló és a romlásnak kitétt régi lisztet és csak azután kerülne fogyasztópiacra a nagymalmok által gyártott lisztmennyiség.

Lapunk zártakor értesültünk a Gabonaforgalmi Központ álláspontjáról, amelyet kötelességünknek tartunk az érdekeltek tudomására hozni. Ezen álláspont szerint a már életbe lépett automatikus lisztellátási rendszer mellett a Központnak nincsen lehetősége arra, hogy ezeket a lisztkészleteket kiutalja, tehát a malom kell felhasználnia oly módon, hogy fokozatosan hozzákeveri az őrléteihez. Kérdésünk: honnan veszi a malom a hiányzó korpát, amelyet tőle a Mezőgazdák Szövetkezete kiutalt és eldizponált?

Országos kereskedők szindikátusi tárgyalásai

Napok óta folynak a tárgyalások egyrészt a Magyar Fővárosi Malomgyógyászati, másrészt a Gabona és Terménykereskedők Egyesületének vezetősége között. A tárgyalások mindkét érdekképviseletbe tartozók közül csak azokat érdeklék akik országos kereskedői kijelölést kaptak. A kereskedők és a malmok csoportjából kijelölt országos kereskedők óhajtanak egy szindikátust összehozni, abból a célból, hogy a már is jelentkező erős gabonakínálat gyors felvásárlása ezen szindikátus közbenjöttével megtörténhessen. A tárgyalás során több ízben felmerült a kívánság, hogy a Futura vegye át azokat a gabonátételeket, amelyeket a kereskedők nem tudnak tárolni, vagy kellő időben továbbadni. Egyszóval a helyzet úgy alakul, hogy a kijelölt kereskedők mégiscsak a Futura segítségét kívánják igénybevenni ahhoz, hogy vállalt kötelezettségüket teljesíthessék. Nincs információnk arról, hogy eme kereskedői kívánsággal szemben a Futura milyen álláspontot fog helyezni, ellenben tudjuk azt, hogy a kijelölt országos kereskedők közül sem a Futura, sem a Hangya nem vettek részt ezeken a tárgyalásokon.

Amikor ez év májusában „Közellátási és malomipari feladatok az új gazdasági évben” c. cikksorozatunkban a gabonavásárlás kérdésével foglalkoztunk, irtuk a következőket: Nyugodtan állíthatom azt is, hogy — ha a gabonavásárlásból a Futura és a malomipar kikapcsolatnak — a gabonakereskedő nem lenne képes a beszállítással és felvásárlással kapcsolatos feladatok zavartalan megoldására. A kereskedelem ehhez a rövid idő alatt lebonyo-

PAPIRZSÁKOT
többrétűt, natronpapírból, minden méretben és célra készíti
SZENTIRMAY G. papírüzeme
Kérjen mintázott ajánlatot.
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-U. 19. TELEFON: 121-803

lító feladathoz nem rendelkezik sem elegendő tőkével, sem elegendő férőhellyel, de még zsákkészlettel sem.”

Az eddigi előjelekből megállapítható, hogy a piacra kerülő kenyérgabona jelentős részét, mintegy kétharmadát a Futura fogja felvásárolni. A kereskedelemre tehát egy lényegesen kisebb feladat hárul s még ennek megoldása is nehézségekbe ütközik, pedig jelentős segítséget kaptak akkor, amikor a malmok egy csoportja kereskedői kijelöléshez jutott.

A malomipart különösebben nem érdekli a kérdés, mert a komoly vidéki keresztény malomipar igen jelentős része szerződést kötött legmegfelelőbb partnerével: a Futurával.

A csirátlanított tengeri örlemények új ára

A Budapesti Közlöny augusztus 4-i számában jelent meg a 45.400/1943. K. M. sz. rendelet „a csirátlanított tengeri őrlési termékeinek ár-megállapítása tárgyában.”

A rendelet mindössze három §-ból áll. Az 1. §. rendelkezése szerint a tengeriliszt legmagasabb malmi eladási ára 100 kg-ként zsákkal együtt 50 P, a tengerikorpáé 22 P.

Egyébként az eladási fizetési, szállítási és egyéb feltételek, valamint a nagy- és kiskereskedői árak tekintetében érvényesek a búza-kenyérlisztre, illetve a búzakorpára vonatkozó rendelkezések. (2. §.)

A rendelet augusztus 3-án lépett hatályba, amely napon a korábbi 163.300/1942. K. M. sz. rendelet hatályát veszítette. (3. §.)

A kiadott rendelkezésnek — véleményünk szerint — csupán elméleti jelentősége lehet, mert ebben az évben, amikor a kenyérgabonatermés teljesen elegendő a szükséglet fedezésére, viszont takarmányneműekben hiány van, nem kerülhet arra sor, hogy az ember megégye az állat elől azt, ami az állat. Az elmúlt évben a kezdet-kezdetén volt valamelyes tengeriőrlelés (jól is jártak vele ennek hasznélvezői, az egyes nagymalmok), de végül is tengeri-hiány volt és aránylagos bőség különösen rozslisztben. Nem kételkedünk benne, hogy ennek tanulságai ezidén érvényesülni fognak.

SZÍVÓGÁZMOTOROK
FA-, FASZÉN- ÉS
BARNASZÉN-
TÜZELÉSRE
DIESELMOTOROK
ÁTALAKÍTÁSA
MOTOR- ÉS GÉPGYÁR
ZOLNAY, MARTOS ÉS HERZ
BUDAPEST, XIV., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-ÚTJA 87. SZ.

Papírzsákot

többrétűt, 1/a. natronpapírból, liszthez, korpához és minden egyéb célra legolcsóbban készíti
SZEBERÉNYI PAPIRÜZEM
BUDAPEST, VIII., PRÁTER-UTCA 62. TELEFON: 149-611
Kérjen árajánlatot és mintaszáklót!

Használt malomipari gépeket, hengerszékeket

veszünk, cserélünk

Forduljon bizalommal!

Rácz Ármin és Társa céghez
Budapest, VI., Ó-utca 7. Telefon: 118-698 és 125-011

Tűzoltó
készülékre
van szüksége?

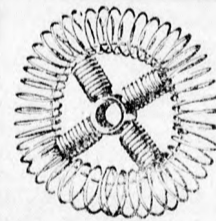
Forduljon hozzánk!

TOTAL

rendszerő, ötféle anyaggal oltó tűzoltókészülékeink ismertetésével és árajánlattal készséggel szolgálunk:

LIGETI ÉS BIRO

BUDAPEST, V., ÁRPÁD-UTCA 10. TELEFON: 127-799

Fazekas-féle szabadalmazott

„RUGALMAS”
malomcsőtisztító
készülék

minden méretű csőhöz hozzá simul.

Raktárról azonnal szállítja:

Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-u. 21

PAPIR-
ZSÁK

GARANTÁLTAN NATRONPAPÍRBÓLI
TALPAS ÉS SZELEPES KIVITELBEN!

Papírzsákjainkat cégnyomással is szállítjuk.

Kérjen ajánlatot és próbaszáklót!

BATES PAPIRÁRU
IPARI RT.

Budapest, V., Alkotmány-u. 4.

TELEFON: 114-663

„COLUMBA-LILIPUT”

nagyteljesítményű triőr

kis- és középalmoknak

Kisebb szemvesztéssel tökéletesebben triőröz,
mint a lassúforgású triőrhenger

STAHEL ÉS LENNER

TRIÖR- ÉS LEMEZLYUKASZTÓGYÁR RT.

Budapest, VI.,

Országbíró-utca 44-46. sz.

Erdélyben még egy évre újból adnak iparigazolványt

Százakat, talán ezeket érintett súlyosan az a rendelkezés, amelynek értelmében az ideiglenes iparjogosi igazolványokkal rendelkező iparüzőknek 1942 december 31-ig kellett Erdélyben és a visszacsatolt keleti területeken igazolni szakképzettségüket, vagy pedig a mestervizsgát letenniük, hogy végérvényes iparjogosi igazolványhoz jussanak. Tekintettel az érdekeltek nagy számára, az okmányok és szükséges iratok nehéz beszerezhetőségére, az iparügyi miniszter ezt a határidőt 1943 június 30-ig meghosszabbította. Június 30-tól kezdődően azonban az ideiglenes iparjogosi igazolványok hatályukat veszítették.

Mint ahogy azonban ezen a határidőn túl is még igen sok olyan iparüző maradt a visszafoglalt területeken, akik a határidő lejártáig nem voltak képesek a hazai törvények szerint előfeltételeit megsze-

rezni az iparüzésnek, a július 23-i hivatalos lapban megjelent 3.910/1943. M. E. számú kormányrendelet egy évvel meghosszabbítja az eddigi határidőt. Elrendeli, hogy a keleti és erdélyi országgrészen ideiglenes iparigazolványt 1943 június 30-a után is ki lehet adni, még pedig a kiállításától számított egy évi időtartamra szóló hatállyal.

Ki lehet állítani ideiglenes iparigazolványt annak részére is, aki már a jelen rendelet előtt kapott ideiglenes iparjogosi igazolványt, ha ez utóbbi a jelen rendelet hatálybalépése előtt már érvényét veszítette. Ha pedig csak ezután fogja érvényét veszíteni, kérni lehet meghosszabbítását.

A rendeletben biztosított kedvezményeket csak azok vehetik igénybe, akik nem esnek az 1939. évi IV. te. (zsidótörvény) hatálya alá.

Új módszer olaj előállítására

Az utóbbi időben — az olajnövények termelésének fokozásán kívül — egyre fokozódó fontosságra tesz szert olajoknak és zsíroknak mesterségesen, paraffinok oxidálása által és zsíradékoknak élettani eszközökkel való előállítása. Már évtizedek előtt megállapították, hogy állati szervezeteken kívül növényi szervezetek is képesek arra, hogy szénhidrátból zsírokat alakítsanak át.

A tapasztalatokat elsősorban az első világháború alatt értékesítették gyakorlatilag, amikor igen nagy mennyiségben készítettek szénhidrátokból zsíradékokat. Ezt úgy érték el, hogy sterilizált cukros oldatokba — ilyen egyebek között az ú. n. szulfitszennyvíz is — bizonyos penészgombákat helyeztek. Ezeket rövid idő múlva összegyűjtötték, megszáritották és technikai célokra felhasználták. A visszamaradó olaj 6-8% könnyen finomítható szabad zsírsavat tartalmazott.

Ez az eljárás azonban nem fizette ki magát, mert a gombakultúrák tenyésztéséhez igen nagy hely és sok munka kellett.

Az utóbbi években azonban a vonatkozó kísérletekkel újból megpróbálkoztak. Ez alkalmából sikerült különféle olyan gombafajok keresztesztése útján,

amelyek tejsavó és gyümöleshulladékok keverékéből álló táptalajon magas zsírtartalommal értek el, új módszert találni az ipari élesztők minőségének megjavítására. Amellett az élettani erjesztéshez szükséges nagy felületeket — új és megfelelő technikai berendezések által — kisebb területekre korlátozni.

Mint ahogy az élettani eszközökkel való olajkészítéshez nyersanyagként romlott gyümölesöt, konzervipari gyümöleshulladékokat és egyéb állati és növényi hulladékokat használnak, az élettani olajkészítési eljárás a mai időkben nagyon kifizeti magát és valószínűleg a békeidőkben is fenn fog maradni.

Szakkörök véleménye szerint az élettani (biológiai) zsírkészítés (szintézis) olyan mértékben tökéletesíthető és fokozható, amint az a paraffinoxidációval is történt, ami ma már nagy iparágá fejlődött és Németországban a zsírbehozatal tekintélyes részét pótolja.

Abban is megegyeznek a szakemberek, hogy belátható időn belül sikerülni fog bizonyos gombafajok megfelelő keresztesztése után olyan gombákat kitenyészteni, amelyek képesek lesznek olyan zsíradékok kitermelésére, amelyek a ma használatos zsírok tulajdonságaival mindenben megegyeznek.

Graham-liszt és Graham-kenyér készítése

Gyomor- és bélbajokban, főleg gyomor- és bélbajokban, illetve bélrengésben szenvedők részére évtizedek óta készítik a *Graham* Szilveszter amerikai orvos által ajánlott Graham-féle kenyéret. Ennek legjobb készítő módja a következő:

A liszt amelyből a kenyér készül, tulajdonképpen nem is liszt, hanem *korpás dara*, amely igen jól tisztított, rostált és szeletelt, *de nem mosott* búzaszemek színtalan, tehát korpás összdaraja. E dara inkább gorbombáknak mint finom, mert csak így érhető el, hogy a korpahéj részek a belek falzatának nyálkahártyáit és ideghálóját erőművel zavarva, a belek peristaltikus mozgását (féregszűrő gyűrűzését) növeljék és a váladék elválasztását hatályosabbá tegyék.

Másrészt a búzát nem szabad megmosni, nehogy a héján levő természetes erjesztőgombák *ellároltassanak*. Ennek ugyanis az volna a következménye, hogy a Graham-kenyér még az okvetlenül szükséges minimális mértékben sem kéne meg az előbb említett természetes erjesztőgombák hiánya folytán. A Graham-kenyérnek ugyanis éppen az a jellegzetessége, hogy készítésénél semmiféle mesterséges erjesztőt, tehát sem kovászt, sem élesztőt nem használnak.

A korpadara-ütőanyagból már most minden este élesztő, kovász, só stb. nélkül, csak langyos víz hozzáadásával kemény, de jól átdolgozott, egyenletes tésztát készíthetünk. Ezt a tésztát éjjelen át letakar-

va, langymeleg helyen kelni hagyjuk s belőle reggel félkiló súlyú, hosszúságú, kerek cipőskákát szaggatunk ki és formálunk meg. Ezeket azután másfél órában át közönséges, kenyérsütéshez előkészített kemencében megsütjük. Kivétel után a kenyereket 3 másodpercre forró vízbe mártjuk és a kemencébe visszatéve, abban gyorsan megszáritjuk s hűvös helyen kihűlni hagyjuk.

Az ilyen módon készített Graham-kenyér magában foglalja a többek között a korpában felhalmozódott *ásványi anyagokat*. Különösen foszforsavas sókat, amelyek a Graham-kenyérben 1/3-dal nagyobb mennyiségben (0,90%) vannak meg, mint a közönséges fehér kenyérben (0,60%). Ugyancsak nagyobb mennyiségben tartalmazza a Graham-kenyér a búza vitaminjait is.

Decentralizálni kell az őrlést

A honvédelem érdekei azt kívánják, hogy gabonánk és lisztünk megfelelően elosztva, elszórtan minél több malomban legyen tárolva. Igen helyesnek tartanánk ennél fogva, ha még néhány száz malom kijelöltetnék kereskedelmi őrlésre s ezek a malmok is őrlési kereteket kapnának. Ugyancsak honvédelmi érdekből lenne szükséges a már megállapított őrlési keretek arányosítása, mert törekedni kell arra, hogy egyes helyeken, különösen az exponáltabb helyeken ne tároltassék feleslegesen nagyobb lisztkészlet annál, ami szükséges.

RIV

gördülőcsapágyak

PIRKNER és ZETTNER

külföldi vezérképviseltek

BUDAPEST, IV., MÁRIA VALÉRIA-UTCA 1.

Telefon: *186-894 Sürgőny cím: Pírzett. Budapest

WOLFENER GÉPSZÍJ VILÁGHÍRŰ

Különleges célokra: „COSMOS” vagy „AERO” minőség

Budapest, IV., Károly király-út 26.

Kálmán -
MEDICAGO
mindent öröl!

KÁLMÁN JÓZSEF

műszaki és gépkereskedő, Budapest, V., Kálmán-utca 14

Telefonszám: 114-006 és 117-189

Összes malomszükségleti cikkek

megbízható beszerzési forrása

KENDER- ÉS LEN- KIKÉSZÍTŐ GÉPEK

Törőgépek. — Tillogépek. — Kócrázógépek

— legmodernebb kivitelben. Bármily nagyságban.

ORENSTEIN ÉS KOPPEL magyar t. t.
BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZAR-ÚT 31. SZÁM

NÁTRON

papírszákot

többrét minden célra

olcsón szállít

BARTA PAPIRSÁKKERESKEDELMI VÁLLALAT

V., Légrédy K.-u. 15. Tel.: 29-30-75

EMULGOR keverőgépek PRODEX zseb számológépek

valamint egyéb műszaki cikkek beszerezhetők

Gerő Sándor műszaki nagykereskedésében

Budapest, VI., Ó-utca 21. szám. Telefon: 315-172

Ha használt gépet akar venni,
vagy feleslegessé vált gépeit
el akarja adni forduljon bizalommal

Kemény Manó

céghez,

Budapest, V., Akadémia-utca 21. szám

Kendoff Antal

GÉPÉSZMÉRNÖK, MALOMIPARI SZAKÉRTŐ

Malomberendezési vállalata

BUDAPEST, XIII., LEHEL-U. 64

TELEFONSZÁM: 298-036, 131-850, 151-333

Elvállal malomberendezéseket és malomátalakításokat. Állandó nagy raktárkészletek. — Nagy malomleszerelések folyamatban, úgymint: Concordia Gőzmalom, Budapest, Transdanubia Egyesült Gőzmalomok, Nagykanizsa stb.

Csak röviden és halkan...

Volt idő, nem is olyan régen, 1927-32, amikor egyes vidékek búzáiból nem lehetett sikért mosni. Az egész massa oldódott a vízben, nem maradt semmi a marokban. Jellegzetes esete volt ez a „nesze semmi, fogd meg jól” fogalomnak. Természetesen a gazdák, illetve a gazdák asszonyai, a pékek, amint az már ősrégi szokás, a molnárt okolták, mert „megégette” a lisztet. Azoknak az időknek élmes emberei konjunktúris haszonlehetőséget láttak ebben a nemzeti szerencsétlenség felérő jelenségben, eléggé kiadós reklámmal, hangzatos elnevezése alatt, különféle külföldről behozott, lisztfehérítő, javító, sütőképességet elősegítő, „noch ni dagewesen” szereket árultak. Sokfelé, sok helyen láttam ügyesen összehozott, különleges kis keverékszűleket, amelyek az adagolást jól végezték. Erdeklődtem több helyen, hogy lényeg van-e hát haszna, eredménye, a szerek bekeverésének? Nem tudtam határozott véleményt kapni. Voltak esetek, amikor feltűnő javulás mutatkozott. De nem tudták megmondani, hogy a „szer” javított-e tényleg, vagy hogy a búza volt jobb, már eredeti valóságában?

En magam, az ilyen „csodaszerekkel” szemben mindenkor elfogult voltam. Inkább a búzát igyekeztem javítani és nem a lisztet. A búzát természetesen keveréssel, ha ehhez mód volt. Ez pedig minden vidéken — „maradi gazdák” — ősbúzáféleségei révén bőven kínálkozott. Ilyen irányban igyekeztem befolyásolni „ügyfeleimet”. Csodaszereket senkinek nem ajánlottam, bár hasznom is lehetett volna belőle.

Közbejött aztán Mayer János földművelésügyi miniszter úr galléros gesztusa a Magy. Kir. Búza- és Lisztvizsgáló Allomás megteremtése, Hankóczy úr közbenjöttével. Hamarosan valamelyes rend teremtdőtt a búzafronton és csak sajnálatos, keserű-szájút okozó emléke maradt meg azoknak a siralmas időknek.

A csodaszereket árusító üzletek nem igen gazdagodhattak meg, de nem is mentek nagyon tönkre azon. Kíváncsi voltam, hogy nem toldott el az éghajlatunk, a magyar humusz továbbra is megtermi a híres magyar búzát, ha valóban jó vetőmag az alanya.

A „Búvár” című tudományos havi folyóirat 1943 januári számát böngészve, olvasom:

„Igen jelentős közegészségügyi vonatkozású kísérletek történtek intézetemben, Viléz magántanár-ral együtt különféle lisztjavítószerekkel. A külföldi kémiai ipar az országot el akarja árasztani — üzleti érdekből — ilyenfajta, a lisztet fehérítő és egyúttal a kenyér kelését elősegítő szerekkel. Ezek a szerek nagyjában oxidatív hatásúak. A különböző tanácsokban, már eleve, igen erősen elleneztem ezeket a szereknek az engedélyezését. Elvállaltam azt is, hogy kísérleteket végezzek ezeknek a szereknek hatásait illetően. A szerek a használt minimális mennyiségben, nyilván nem mérgezők, de a kenyéret, amely egyes magyarországi vidékeken legfontosabb, sőt jóformán kizárólagos táplálék, igen fontos vitamínszerű anyagaiban károsítják oxidatív hatásuk által. A kísérletekhez igen nagyszámú patkányt és egeret állítottunk be, amely állatok kizárólagosan az így kezelt lisztfeleségeket, illetve kenyeret kaptak táplálékul. Kontrollállatokat is használtunk nagyszámban, amelyek viszont ugyanabban, de nem kezelt lisztfeleséget, illetve kenyeret kaptak. A kísérletek eldöntötték, hogy a kezelt lisztet etetett állatok rövidebb ideig éltek, mint a kontrollállatok. Így az előbbi csoport már egy-két, az utóbbi három-négy hónapban pusztult csak el. Az egyoldali táplálkozástól, mivel kizárólagosan lisztet, illetve kenyeret kaptak, természetesen minden állat korábban halt el, de a különbség a két csoport között mégis szembe-tűnő volt. A kísérleti eredmények azután alapot is szolgáltatottak, hogy a magyar népek olyan fontos táplálékát, mint a kenyér, üzleti szempontok miatt értékben ne csökkenthessék. Ott, ahol az emberek különféle egyéb táplálékot is felvesznek, káros hatás természetesen nem észlelhető a fehérített kenyér miatt. Amerikában ma is csak kezelt lisztből készült kenyeret szeretnek fogyasztani. A jólét miatt azonban

ott a kenyér nem olyan fontos táplálék. Nálunk viszont más a helyzet, mert a kenyér sokszor kizárólagos ételle a szegényebb és a falusi népek.

Ezek a kísérletek egyúttal a táplálkozási állapotok új módszerét adták meg, ahol az idült mérgezés, illetve valamely tápanyag alkatrész elbontása által, a kísérleti állatok gyorsabb elpusztulását mutatjuk ki. Valamely anyag mérgező vagy káros lehet akkor is, ha mérgező hatását lassan, hetek, hónapok alatt fejti ki, ami ilyen állapotetési kísérletekkel és az állatok korábban történt elpusztulásával meggyőzően mutatható ki. A mérgező hatása valamely anyagnak, esetleg évek múlva léphet fel.”

Esetleges félreértések elkerülése végett szeretek kijelenteni, hogy a Búvárba, ezt az értekezést Darányi Gyula dr. egyetemi ny. r. tanár, a Pázmány Péter Tudományegyetem közegészségtani intézetének igazgatója, a világhírű élettanbúvár irta, amely tanulmány, a Búvárral egyidejűen a francia „Scientia” nevű nemzetközi tudományos folyóiratban is megjelent.

Minket, magyar molnárokat az értekezésnek ez a vonatkozása nagyon közelről és becsületbevágóan érdekel. Az utóbbi években — szórványosan bár — olvashattunk a napilapokból egy új terminus technikust: lisztmérgezés. (Debrecen, Budafok stb.) Ez a tünet, nekünk magyar molnároknak, szinte érthetetlennek tűnik fel. Mert „lisztmérgezés” fordult ugyan elő betyárkodásból, amikor a malommunkás gyilkos szándékkal mérget kevert az őröltet lisztje közé. El is vette érte megérdemelt büntetését. De, hogy a liszt magában, önmagából mérget termeljen, erre aligha volt példa, amióta lisztből sütik a kenyeret... Nöde, láncsak, dr. Darányi professzor úr fenti megállapításából valamelyes magyarázatot kapjuk a szórványos eseteknek. Ugyátszik, az üzletek nem ártak fel a „reback” lehetőségét. Nem a molnárokon át kultiválják, mert azok révén ma már erre nincs szükség, mert a magyar búzák egész vonalon történt javulása elvágta ezt az utat, hanem talán a pékek és más lisztel gseftelők útján igyekeznek némelyek ahsznot húzni, még mérgekeveréssel is, ha lehet.

Jó lesz, ha mi molnárok már jólre mossuk b. kezeinket. Különb, a mai üzemműködés mellett, három pengő-hárompencsű őrési díjazás ellenében, aligha futná ilyen „drága” mérgegre.

Öreglegény.

Önként fizetett pótlék nem számítható be az új bérpótlékba

Az új bérszabályozó rendeletek, és pedig a 3.630/1943. és 3.640/1943. M. E. számú rendeletek 8. §-ai szerint: „A szolgálati szerződésnek (megállapodásnak), a szolgálati szabályzatnak, vagy a gyári munkarendnek a jelen rendelet rendelkezéseibe ütköző kikötései érvénytelenek.”

Ennek alapján érvénytelen a munkaadó és a munkavállaló által 1943. július 1-e előtt kötött az a megállapodás is, amely szerint a korábban megállapított pótlék (fizetésemelé, béremelés összege) a hatóságilag megállapítandó fizetés (bérpótlék) összegéből részben vagy egészben levonásba hozható. (891/1943. O.I.M.F.)

A bérpótlék összege.

A munkabérek újabb szabályozása tárgyában kiadott 3.630/1943. M. E. számú rendelet 5. §. (2) bekezdés 1. pontja értelmében a bérpótlék mértéke az alapbér alapján kiszámított járandóság, valamint a bérfizetési időszakban elért túlóradíj és esetleges vasárnapi pótdíj után — kivéve hadiüzemeket, valamint a meghatározott feladatok elvégzésére kötelezett vállalatokat — a rendelet hatálya alá tartozó egyéb vállalatoknál általában 30%; a munkaadó azonban a bérpótlék mértékét 50%-ig felemelheti.

Tekintettel arra, hogy az alapbér alapján kiszámított járandóság után fizetendő bérpótlékot a szobanforgó vállalatok 30 és 50 százalék között állapíthatják meg és mivel a rendelet e tekintetben további korlátozásokat nem tartalmaz, azért a vállalatok tetszésétől függ, hogy a 30 és 50% között megengedett bérpótlék emelést alkalmazzák-e és alkalmazás esetén azt mikor, milyen mértékben és időközben fogantossítják, továbbá, hogy a bérpótlék emelést a vállalat egészére, vagy csak annak egyes részére (üzemére) illetőleg a munkavállalók kisebb vagy nagyobb csoportjára, vagy csak egy-két munkavállalóra nézve alkalmazzák. (879/1943. O.I.M.F.)

LASZLÓ
MEDICAGO
KALAPACOS DARÁLÓ
ACÉL TIPUS. MINDEN
LŐERŐHOZ

SZAB. REKORD
DERCEŐRŐLŐ ÉS KORPAKIORIÓGÉP
Malomszükségleti
cikkek előnyös árakon!
KÉRJE ÁRJEGYZÉKÜNKET

LASZLÓ ÉS FIA
MUSZAKI ÉS GÉPKERESKEDŐK
BUDAPEST V. ALKOTMÁNYU. 25.
TELEFON: 11-84-31 11-77-52

GABONÁS-
LISZTES-
SZALMA-
ZSÁK

prima textilanyagból
— amíg a készlet tart — raktárról.

MINDENNEMŰ MALOMSZÜKSÉGLETI CIKK

legelőnyösebb napi árt kapható

Salva mészaki cég. Tel.: 298-559
Budapest, V., Csanády-u. 5

EMERGÉ a tökéletes
gumiáruk
védjegye

MAGYAR RUGGYANTARUGYAR R. T.
FELSZAZADOS GYARTÁSI TAPASZTALAT

ZSÁKOK

85 kg-os lisztes- és gabonászákot
legolcsóbban köicsönöz, elad.
NÁTRONPAPIRÓL KÉSZÜLT LISZTESZÁKOK
új minőség szerint ÁOK-áron, egyszerűhasznált 48 fillér
Óskeresztény cég!
SZELEI MIHALY
új és használt zsák-, ponyva- zsinagyranyagkereskedés
BUDAPEST, IX, SZVETENAY-UTCA 13. TELEFON: 330-772

„NOVOREX” bőrszíj

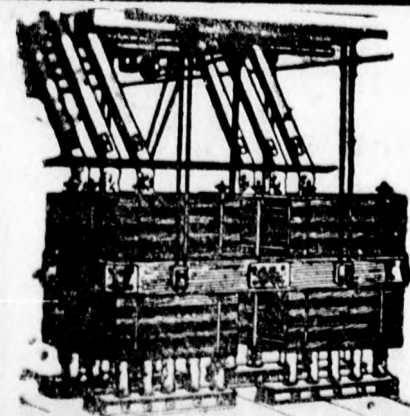
a tökéletes hullószíj
nagy szakító szilárdság, majdnem nyúlásmentes, hajlékony.
víz- és hőálló, olcsó, minden meghajtáshoz alkalmas.
Egyéb gépszíjak. — Varró- és kötőszíjak.
„KRAUSZÓL” folyékony szíjkenőcs, csúszás ellen.
KRAUSZ JÓZSEF FIA, BŐR- ÉS GÉPSZÍJGYÁR
MARCALI, (Somogy megye). — Alapítva 1850

Lithophob
segít!

Rég! vízkövet üzemközben leszedi, új vízkő
képződését megakadályozza!
1 kilogramm alapára 5 pengő
Ismertető ingyen! — Egyedőrusító:
TOLNAI BÉLA ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VI., HORN EDE-U. 20. TEL.: 12-13-62

Az összes
Rendeletszerű
malmi könyvek

a legjobb kivitelben kiadóhivatalunkban
kapják

A szabadalmazott Graepel-féle

szabadonlengő siksza

nyugodt és könnyű járása, valamint úgy minőségileg, mint mennyiségileg kiváló teljesítménye által a gyakorlatban a legjobban bevált. Alkalmazható úgy a búza-, mint a rozsmalmokban. — Minden szállítási egy-egy referencia. Továbbá ajánlja árpakása-, árpagyöngy- és kölesgyártó gépeit.

Prospektussai, ajánlataival díjmentesen szolgál:

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG
malomépítész, gép- és rostalemezgyár,

BUDAPEST, X., SZLÁVY-UTCA 20-30. (Gergely-utca sarok.)

Sürgőny cím: Graepelék, Budapest.

Telefon: 149-073.

Levél cím: Budapest, X. Postafiók 10

H I R E K

— **Akóts Vilmos kereskedelmi tanácsos.** A Budapesti Közlöny augusztus 5-i számában olvassuk a hírt, hogy a Magyar Öskeresztény Malmok Szövetsége Akóts Vilmos, polgári malomtulajdonost nevezte meg képviselőjévé a Magyar Kereskedelmi Statisztikai Értékmegállapító Bizottságába. A kijelölést a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter megerősítette s ennek folytán Akóts Vilmost a „kereskedelmi tanácsos”-i cím illeti meg.

— **Gyászír.** A magyar molnárságnak gyásza van. *Seidl István* volt szombathelyi, veszprémi és eszéri malomtulajdonos július hó 20-án munkás életének 74., boldog házasságának 45. évében visszaadta nemesei lelkét teremtőjének. A megboldogult földi maradványait a római kat. egyház szertartása szerint július hó 22-én helyezték örök nyugalomra Székesfehérváron a Szentháromság temetőben levő családi sírhelyre. Halálát özvegyén kívül gyermekei — kik közül három szintén molnármester — és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **Bácskai malombérlet.** *Eröss Dániel* topolyai malombérlet, aki a Forgács-féle négyvagónos malomnak a bérletje már két év óta, augusztus 1-től kezdve bérbevette az ugyancsak Topolyán levő hatvagónos Pátria-malmot, amely malom eddig a Bácskai Malomipari Rt. bérletébe volt.

— **Oroszországból.** Messze idegenből érkezett hozzánk a táborilap megható sorokkal egy hadbavonult molnártól. Szól pedig a lap: „Tisztelt Szerkesztő úr! Bocsanatot kérek, hogy pár soraimmal zavarom a Szerkesztő urat. Nagyon megkérném, hogy ajándékozzon meg engem legújabb szakkönyvével. Legyen mivel foglalkoznom szabad időmben, mert még idekint a fronton is mindig a malom fejlődése van az eszemben. Maradok kiváló bajtársi szeretettel. Aláírás.” Ez úton is köszöljük, hogy a könyvet tiszteletpéldányként elküldöttük.

— **Tolnamegyei hír.** A vármegye kereskedelmi örlésre kijelölt malmait július hó 20-án Szekszárdon együttes megbeszélést folytattak a Futura kirendeltségének vezetésével s egyöntetűen megállapodtak a gabona szállítására nézve a Futurával. A vármegye malmait szeretnék, ha a megállapított kontingenseket a Gabonaforgalmi Központ felemelné, mert a vármegye malmait által felülről mennyiség nem fedezi a vármegye szükségletét sem. Aggodalommal tölti el a vármegye malmait az az eshetőség is, hogy az oleó hajóúton, közel Budapesthez esetleg elszállítják a gabonát a budapesti malmok részére, még mielőtt a vármegyei malmok szükséglete kielégítést nyer. A kontingensek felemelésére igényülő óhaját indokoltan tartjuk, de a gabona elszállítására vonatkozó aggodalmat tulzottnak tekintjük a jelenlegi terméseredmények mellett.

— **Elismerés a szaklapnak — hirdetésért.** Nem szívesen dicsekszünk azokkal az elismerésekkel, amelyek nap-nap után megnyilvánulnak olvasóink részéről, de néha mégis akad, amit nem lehet elhallgatnunk. Egyik hirdetőnk írta hozzánk, illetve lapunk szerkesztőjéhez az alábbi levelet: „Kedves Főszerkesztő úr! Hozzámt intézett nb. levelet megkaptam, melyből mindent megértettem s bocsanatot kérek, hogy még csak most válaszolok vigasztnyújtó soraira. Nagyon jóleső érzés fogott el, mikorom levelet felbontottam és sorait elolvastam, láttam szemem előtt, hogy segítő kezeit felémnyújtva, azon igyekeznek kedves Főszerkesztő úr, hogy engem állásba juttasson és családom megélhetési lehetőségét előmozdítsa. Ezt a legmesszebbmenő segíteni akarást igen nagyon szépen megköszönöm. Ugyanis a Magyar Molnárok Lapjában talált egyik hirdetésre pályázatomat benyújtottam, ahol hadirokkantat kerestek és meg is kaptam ezt az állást. Szabó Sándor, malomtulajdonos úr, mint az Első Vaskúti Hengermalom tulajdonosa engem, mint négy gyermekes apát, irodai munkára alkalmaz. Csak a felülvizsgálatom nem volt meg ezideig és ezt nagyon várom. Sokat imádkozom a jó Istenhez, hogy segítsen meg engemet, hogy dolgozhassam és biztosíthassam családom kenyerét. Kedves Főszerkesztő úr! Nagyon szépen megköszönöm a segítség készségét és soha az életben nem fogom elfelejteni ezt. Ha utam arra fog vinni, személyesen fogom felkeresni Főszerkesztő urat s addig is a viszontlátás reményében zárom soraimat s válaszát várva, vagyok hazafias tisztelettel.

— **Áruforgalmi korlátozás meghosszabbítása.** Budapest kikötő vasúti és Budapest Nemzeti és Szabadkikötő hajórendeltetési állomások áruforgalmában búzalisztet és rozslisztet — a korlátozott férőhelyekre tekintettel — csak akkor lehet feladni, ha a feladni szándékolt árukra a budapesti kikötőtelep a feladóállomásnak folytatólagos számozással ellátott ú. n. „árufeladási engedélyt” küld.

— **A növényolajgyárak új érdekképviselője.** A Magyar Növényolajgyárak Egyesülete július 20-án tartotta alakuló közgyűlését, amelyen bemutatták az Egyesület jóváhagyott alapszabályait. Az egyesület tagjai a budapesti nagy arizált olajgyárak továbbá a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete s a Hangya, több vidéki arizált középüzem s néhány vidéki keresztény kézben levő olajsajtólüzem. A tisztikar, igazgatóválasztmány s egyéb szervek összeállításában túlnyomó képviseletet kaptak a nagyvállalatok, ami természetesen is, mert az egyesület eme vállalatok kreációja. A közgyűlés nagy egyetértésben és összhangban folyt le. Kívánjuk, hogy ez az összhang tartós legyen.

— **Visszhang az előfizetési díj emelésére.** Péter Szabó Sándor molnár írja Dunakilitiből: „Tekintetes Szerkesztő úr! Olvastam, hogy a szaklap előfizetési árát kénytelenek voltak felemelni. Tudom, hogy mi a kötelesség, mert nem is molnár, aki kedves szaklapunkat, a Magyar Molnárok Lapját nem fizeti elő.” Örömmel iktatjuk ide a ragaszkodó sorokat.

— **Német gabonaszállítvány Finnországnak.** A finn sajtó arról a nagyjelentőségű eseményről számol be, hogy Németország az eddigi szállítványokon kívül még pótlólag 200.000 q gabonát küldött Finnországnak. A finnek ezt a megállapodáson felül önként adott gabonaszállítványt a barátság és a bajtársi viszony legkésebb bizonyítékának tekintik és kiemelik, hogy milyen döntő jelentősége van a német gabonaszállítványoknak az ország közeljárása szempontjából. Azonkívül — írja a finn sajtó — amit a finnek Németországtól kapnak, egyéb importjára még abban az esetben sem volna lehetőség, ha Finnország nem venne részt a háborúban. Így Németország az egyetlen állam, amely Finnországot támogatásban részesíti és nehéz helyzetén segít.

— **Kenyeradagemelés Bulgáriában.** A jó termésjelölésre való tekintettel a bulgár közellátási bizottság elhatározta, hogy a kenyéradagokat felemeli. A tervezet szerint az eddigi 300 gr-os, illetve nehézmunkások 600 gr-os fejadagját 400, illetve 800 gr-ra fogják emelni. A kenyér minőségének javítására is rendszabályokat vezetnek be.

— **Szírja gabonagazdálkodása.** A szyr kormány a teljes idei termést, valamint minden gabonakészletet az országban zár alá helyezte. Csúpan a mezőgazdasági termelőknél hagynak vissza egy év tartamára elegendő, napi 500 gramm fejadagot. Minden egyéb gabonát be kell szállítani.

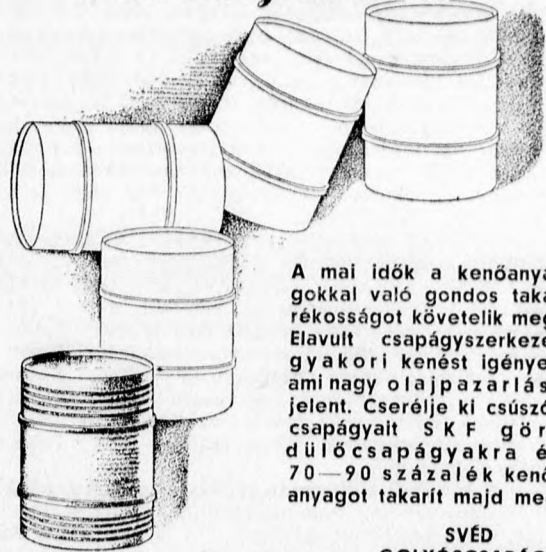
— **Sáskajárás Iránban.** Ankarából jelentik, hogy Irán északnyugati részén óriási sáskaraj lept el kb. 480 hektár termőföldet és azt teljesen lekopasztotta. Kerman és Szendzsán városok közelében is sáskarajok fenyegetik a földeket. Az irtáshoz katonaságot vezényeltek ki, amely lángszórókkal igyekezik a sáskarajok útját állani és a kártékony férgeket kiirtani. Csúpan egyetlen helyen 240 méter-mázsza sáskát égettek el egy hajítás után.

— **A német hivatalos termésjelentés.** A német birodalmi földművelésügyi kormányzat hivatalos lapja részletes jelentésben foglalkozik az új termésjelölésével. A jelentés szerint — bár a vetésnek és az egész tavasz alatt megfelelő időjárás kedvezett — elhibázott dolog volna ennek alapján rekordtermést várni. Rekordtermések — írja a jelentés — csak ritkán fordulnak elő és a véletlen művei. Erre már csak azért sem lehet számítani, mert a háború negyedik esztendejében nem állott annyi műtrágya sem rendelkezésre, mint amennyit a német mezőgazdaság használhatott volna. Így csúpan jó középterméssel számolhatnak, ami a háború előtti idők normáltermésének felel meg.

— **Horvátországi gabonárák.** Miután Horvátországot szabályozták annak forgalmát. Eszerint a gazdasági miniszter esetéről-esetre megengedheti, hogy a termelők a saját szükségletüknek megfelelő gabonát a termésből visszatarthassák. Két kat. holdon alóli birtokosokat pedig teljesen felmentették a beszállítási kötelezettség alól. A hivatalos átvételi árak búzánál, rozsánál és tavaszi árpnál 450, ősziárpnál és zabnál 400 kuna q-ként. Ehhez az összeghez még 750, illetve 600 kuna állami jutalom járul s így az átvételi ár végeredményben összesen 1200, illetve 1050 kunát tesz ki. (100 kuna kb. 6.80 P.) árat kapnak, mint az előbbi termésévben. Az ár így a termelők mintegy 600 kunával több átvételi jutalmat azonban az államkincstár fizeti és így az örlemények, valamint a kenyér ára nem változott, a fogyasztást nem terheli.

— **A növényolajtermés fejlesztése Bulgáriában.** A szófiai földművelésügyi minisztérium a száraz vetőterületének szaporítását rendelte el. A szárazot Bulgáriában mint másodterményt vetik. A mult termésévben a dohánymagra, szőlőmagra és dinnyemagra elrendelt gyűjtési akció szép sikerrel járt, mert az összegyűjtött kb. 4000 q szőlő- és dinnyemagból mintegy 400 métermázsza és az összegyűjtött kb. 10.000 q dohánymagból mintegy 3000 métermázsza kitűnő növényi olajat nyertek.

SKF csapágyakkal 5 hordó kenőanyagból 4-et megtakarít!

A mai idők a kenőanyagokkal való gondos takarékoskást követelik meg. Elavult csapágy szerkezet gyakori kenést igényel, ami nagy olajpazarlást jelent. Cserélje ki csúszócsapágyait SKF gördülőcsapágyakra és 70-90 százalék kenőanyagot takarít majd meg.

SKF

SVÉD
GÖLDŐCSAPÁGY
RT.
BUDAPEST, IX,
ÜLLŐI-ÚT 55. SZ

ALKATRÉSZEK SZIJTÁRCSÁK
FORD ÉS FORDSONHOZ
LEGOLCSÓBBAN
WITTENBERGERNÉL
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 66. SZÁM
TELEFONSZÁM: 115-459

Papirzsák

KÖZVETLENUL A KÉSZÍTŐTŐL
VALÓDI NÁTRONPAPÍRBÓL
3 — 4 VAGY TÖBBRÉTŰ
50 KILOGRAMM LISZTHEZ
VAGY EGYÉB ÖRLEMÉNYHEZ
LEGELŐNYÖSEBB ÁRÉRT:

BUDAI PAPIRÜZEM
BUDAPEST, VI., SZONDY-U. 15
TELEFONSZÁMOK: 121-402 ÉS 117-292

Napi 100 q teljesítményű

olajgyári berendezést

komplett, vagy egyes gépeket, mint sajtókat, hajalót, zúzókat, gőzpörköltöt stb.

megvételre keresünk.

Esetleg teljes növényolajgyárat is megveszünk. Ajánlatokat részletes műszaki leírással és ármegjelöléssel „Olajgyár” jellegre vitéz NAGYSELYKI HIRDETŐVÁLLALATHOZ, VII., Erzsébet-kr. 23. kérünk

Liszt hozamát fokozhatja, a kiörlést megkönnyítheti ha a kevésrendszerű malmát legújabb szerkezetű

„**KORUND**” derce- és korpaörlőgéppünkkel kiegészíti.

Olcsó ár, csekély erőszükséglet, alacsony fordulatszám.

Kérjen ismertetőt.

VADÁSZTÖLTÉNY-, GYUTACS- és FÉMÁRUGYÁR Rt.

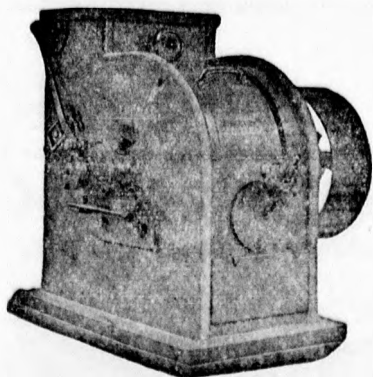
(azelőtt ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR)

Budapest, VI., Váci-út 19.

Telefon: 298-960.

Sürgönyim: EMAG

— **Étolajkiviteli tilalom Argentínában.** Mint Buenos-Airesből Madridon át jelentik, Argentínában a legfontosabb növényi étolajok kivitelére tilalmat hirdettek ki. A kiviteli tilalom célja a belföldi szükséglet kielégítő módon való fedezése, ami kivétel esetén nem volna biztosítva. Az idei növényi olajtermést hivatalosan 1.200.000 q-ra becsülik az 1942. évi kétmillió métermázsás olajterméssel szemben.

— **Argentína olajmag termése.** Mint Buenos-Airesből jelentik, az argentin földművelésügyi miniszter kimutatása szerint az 1942/43. évi napraforgótermés 345 ezer tonna lesz. A földidő-termést 94 ezer tonnára becsülik. Szakkörökben ezeknek a számoknak kiegészítéseképpen rámutatnak arra, hogy Argentína idei olajmag és kukoricatermése jóval elmaradt a várt mennyiségtől, amit az a katasztrofális szárazság okozott, amelyről már többször is beszámoltunk olvasóinknak.

— **A svéd malomipar köréből.** A svédországi vámmalmok egyesületének taglétszáma 1943-ban 1684-ről 1788-ra emelkedett. Eltekintve az északi országrészekről, a gabonatermés jól sikerült, ami a vámmalmoknál is éreztette hatását és bevételüket némileg megjavította. Ennek dacára a háborús állapot a svéd malomiparra is hátrányosan hatott. Számos malom volt kénytelen üzemét beszüntetni a katonai behívások miatt, míg mások ugyancsak emiatt és nyersanyagnehézségek következtében nagy nehézségekkel küzdenek.

— **A lengyel fő kormányzóság malomiparáról.** A fő kormányzóság malomiparának kiépítésére — mint a Südost-Echo jelenti — a német igazgatás különös gondot fordít. A korábbi Lengyelországban ugyanis hivatalos molnár egyáltalában nem is volt, mert sem az egykori cári Oroszországban, sem az annak pusztulása után helyreállított Lengyelországban nem volt a malomipar törvényileg szabályozva. Kis és legkisebb malmok tömege tengődött az országban, minden kéziipari szervezés nélkül. A német igazgatás csakhamar felismerte, hogy a váms és esermalmok legnagyobb része egyáltalán nem életképes és egyébként is olyan rossz műszaki állapotban vannak, hogy igen sokat kellett közülük beszüntetni. Az új molnárnemzedéket most már olyan ipari kiképzésben részesítik, hogy annak alapján egy rendes molnár — a birodalmi rendszer alapvetése mellett — fejlődhesse ki. A molnárság iskolázása, ösztökölve az üzemből megmaradt malmok őrlési kontingentálásával, a lengyel malomipar rendes létfeltételeket fog biztosítani.

— **Az indiai rizstermés csökkenése.** India idei rizstermését hivatalosan 245,3 millió métermázsára becsülik az előző év 253,5 millió métermázsas termésével szemben. Ez a rizstermésben 3% visszaesést jelent, még pedig annak dacára, hogy az idei rizsvetésterület 74,92 millió acre-ra emelkedett a tavalyi 73,58 millió acre-val szemben.

— **Megjelent „Magyarország legújabb statisztikai adatokkal ellátott helységnevéltára az 1943. évré”.** Ismerteti a megnagyobbodott ország 41 vármegyéjét, három kárpátaljai közigazgatási kirendeltségét székhelyekkel és lakóházak számával, továbbá a teljes helységnevéltárt, tehát 21 törvényhatósági jogú- és 70 megyei város, 1503 nagyközség és 5093 kisközség részletes adatait (lélekszám, megye, járás, vasutállomás, u. p. stb.) A 350 oldalas kötet ára 7.— pengő és megrendelhető a Közigazgatási Évkönyv és Előjegyzési Szaknaplár kiadóhivatalában, Budapest, VI., Vilmos császár-út 23.

Malomkövek,

minden őrlési célra természetből és önélestedő műkövek.

Darálók,

Rentábel kiöntőanyag

malomjratok vízszintesen és függőlegesen dolgozó kövekkel.

Kalapácsrendszerű **Botond** és egyéb egyetemes őrlőgépek.

Malomgépek

síkszíták, darátisztítógépek, koptatók, hántológépek, stb.

Eredeti svájci **Reiff Frank** szitaselyem és az összes malomfelszerelési és műszaki cikkek.

Műszaki, Szerszám és

Mezőgazdasági Gépkereskedelmi Rt.

ezelőtt **Kann és Heller Rt.**

BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 62.

Telefon: 121-603.

INNEN-ONNAN

— **A központi légszűrő exhauszora** sohase fújjon ki a szabadba, hanem mindig a malom belső terébe. Az őrlésnél ugyanis mindig fejlődik bizonyos hő, amit — különösen télen — mindig a malom belsőjébe kell juttatnunk. Ezáltal valami tüzelőanyagot takarítunk és a munka is kellemesebb lesz bent a malomban. Ha ezzel szemben a levegőt a malom kívül fújtatjuk, akkor az épületben, legyen az egyébként jól elzárva, bizonyos nyomáskülönbség, a külsőnél alacsonyabb légnyomás keletkezik, amelynek következtében gyakran nehéz az ajtókat felnyitni. Ha pedig az épület nincsen jól elzárva, tömítve, akkor minden oldalról erős huzat keletkezik és a malom személyzete állandóan meghűléses megbetegedésekben szenved.

— **Falevél, mint kenyérpótanyag.** Finnországban *Wendt* tanár kísérletei nyomán a kenyérbe különböző levelekből készült őrletet használtak fel, 30%-os keverési arányban. A zöld levelekkel különféle, élettani szempontból fontos ásványi sók, azonkívül értékes vitaminok is kerülnek a szerveszövetbe.

— **Mérlegek és súlyok múzeuma.** Június 30-án nyitották meg *Balingenben*, a régi Zollern-várban a világ egyetlen múzeumát „mérlegek és súlyok” számára. A múzeumot id. Kraut Vilmos alapította. A múzeumban eredeti darabokban, utánzatokban és fényképes ábrázolásokban látható a mérleg keletkezése az emeltyűből, a kínaiak mérlege, a babiloniak, egyptomiak, régi görögök és régi rómaiak mérlegei és súlyai. Megtalálhatók a múzeumban a magas észak, a középkor mérlegei éppen úgy, mint az újkor legkorszerűbb készülékei. Ha években akarjuk kifejezni, akkor a múzeum darabjai majdnem negyfélszer esztendő történetét jelentik a mérlegek és súlyok életében. Ez a múzeum a maga nemében az egyetlen a világon.

— **Nevezetes évfordulók.** Ötven év előtt, 1893 július havában készült el *Diesel* Rudolf első kísérleti motorjával. Ez azonban nem sikerült. Csak négy évvel később tudta szilánitani a legelső üzemi motorját. *Simens és Halske cég* a porosz hadügyminiszteriumnak elektromágnetikus távirókészülékét hadicélokra. Harmadik év előtt, 1913 július 23-án nyerte el *Kaplan Viktor* a német szabadságot nagy forgássebességű vízturbinájára, közepes és kis esékek számára.

— **Géphajtóanyag — banánból.** Mint *Tangerből* (Marokkó) jelentik, az angol-amerikai hadsereg szükséglete által okozott hiány a géphajtóanyagokban annyira fokozódott, hogy most *Algirban* éretlen banánból próbálnak szeszt előállítani. A legújabb eljárás szerint tíz q éretlen banánból négy liter alkoholt sikerült előállítani, amit más géphajtóanyagok pótlására használnak fel.

— **Levegő a vízben.** Hogy a vízben levegő is van, azt az első pillanatra jelentéktelen dolognak találjuk. Pedig ez a tény technikai szempontból mégis nagyfontosságú. A vízben levő levegő ugyanis kisebb-nagyobb léghólyagok alakjában a tartályok és csővezetékek falaira tapad. A léghólyagok alatt olyan felületek képződnek, amelyek időnként a vízzel nem érintkeznek s így nagy mértékben vannak kitéve a rozsdásodásnak. A vízvezetési csővezetékek törésének nagy része erre a jelenségre vezethető vissza. Ennél azonban sokkal veszélyesebbek az ilyen léghólyagok a *gőzkazánban*, ahol a fűtőfelület vízzel nem érintkező része gyorsan ég keresztül. Ezért *gőzkazánüzemelnél a víz levegőtlenítése* a vízellátó tevékenységnek egyik fontos része. A rendszerint vízben dolgozó géprészek számára is veszélyt jelent a vízben levő léghólyag. Ilyenek a többek között a turbinák, hajócsavarok stb. E géprészek folytonos mozgása megakadályozza ugyan a léghólyagok állandó megtapadását, de annál inkább érvényesül a nagy erővel odaütődő levegőttest romboló hatása, amelynek még a legellenállóbb anyagból készült tárgy sem tud huzamosabb időn át ellenállni.

Mentesítő határozat ellenében

gép-, gőzhenger- és motorolajat

azonnal szállítok

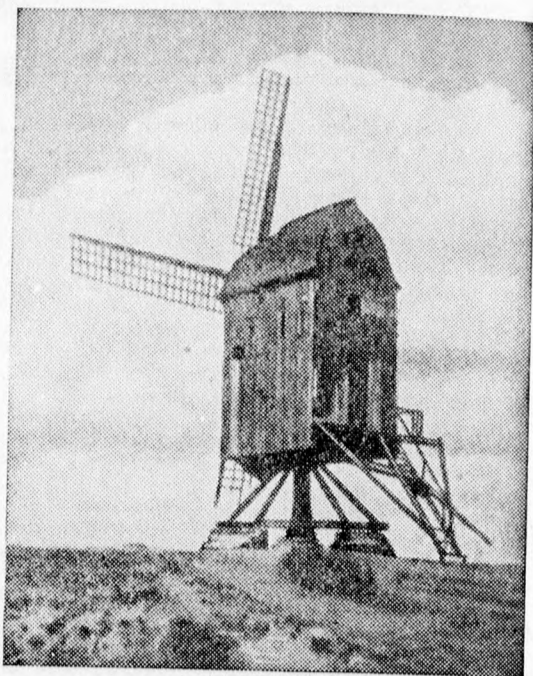
Kívánatra igénylő-úrlapot beküldöki

ifj. **MAGURANYI JENŐ**

TRAKTOLIN

olaj és vegyipari termékek

Budapest, VI., Andrásy-út 78. Tel.: 122-510

Eredeti **KREFELDI hernyóselyem szitaszövetek** Magyarországon is kaphatók. Szavatoltan elsőrangú minőség. Meglepedően olcsó árak. Vezetékpiviselet:

HOFER MŰSZAKI OLAJ ÉS VILLAMOSSÁGI KFT. BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 55. SZ. Telefon: 228-289

NATRON

PAPIRZSÁK

minden méretben 2—3—4 és többrétű minden örleményhez, hüvelyeshez Közvetlenül szállítja a

PAPIR- ÉS PAPIRZSÁKÜZEM

BUDAPEST, III., ÁRPÁD FEJEDELEM-ÚTJA 47
Telefon: 163-033

50 kg-os háromrétű liszteszsák, valamint erősebb külföldi nátronpapirzsák

a legolcsóbb napi áron
Kérjen árajánlatot és mintaszákokat.

Az összes malmi műszaki cikkek Használt és új malomgépek Malomipari vasöntvények

K A P H A T Ó K :

GRUBER ISTVÁN

MALOMÉPÍTŐ ÉS MŰSZAKI ÜZLET, SZENTENDRE
Városi iroda: Budapest, Váci-út 47/d. szám

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
DR. KARÁCSON JENŐ

Merkantil-nyomda, Budapest, VIII., Vajda Hunyad-u. 43. Tel.: 143-679
(Felelős vezető: Horváth Ferenc.)

SCHWEIZ.
SEIDENGZEFABRIK A. G.
ZÜRICH

EXCELSIOR védjegyű

selyemszitaszövetek

magyarországi gyári lerakata: **KOLLIN TESTVÉREK**
Budapest, V., Szent István-tér 5. Telefon: 189-292 Sürögöncim: „Káté”

Összes kelendő számú szita- és darabszövetekben állandó friss készlet. Mindennemű ipari, valamint műszaki textilárak nagykereskedése
Sikszitazakcsó, porszűrőtömlők, filcek, stb. malmi-textiliák.

Malomüzemek, valamint gazdaságok részére; gyapjutarakók, lópokrócok, vízmentes ponyvák legnagyobb választékban.